

Juho Nyberg

Sähköinen taloushallinto

Mahdollisuudet ja heikkoudet kirjanpidon näkökulmasta

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

06.11.2014

Tekijä(t) Otsikko	Juho Nyberg Sähköinen taloushallinto Mahdollisuudet ja heikkoudet kirjanpitäjän näkökulmasta
Sivumäärä Aika	40 sivua + 2 liitettä Marraskuu 2014
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalouden koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Laskentatoimi ja rahoitus
Ohjaaja	Lehtori Merja Lindholm
<p>Tämän tutkimustyyppisen opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia sähköisen taloushallinnon mahdollisuuksia sekä heikkouksia kirjanpidon näkökulmasta. Opinnäytetyö oli katsaus sähköisen taloushallinnon tämän hetkiseen tilanteeseen tutustumalla sen viimeaikaiseen kehitykseen sekä nykypäivän ohjelmistoihin. Erilaisista ohjelmistoista sekä sähköisen taloushallinnon apuvälineistä on tutkittu yhteensä kuutta erilaista pakettia, jotka olivat tulleet tutuksi henkilökohtaisen työn kautta.</p> <p>Käytetty tutkimusmenetelmä oli kvalitatiivinen eli laadullinen. Aiheen nopean kehityksen takia tutkimus toteutettiin keräämällä aineistoa mahdollisimman päivitetyistä lähteistä, sillä sähköisellä alalla jo muutaman vuoden ikäinen tieto saattaa olla käyttökeltovotonta. Teoria-tieto perustui alan kirjallisuuteen sekä erilaisissa sähköisissä tietokannoissa julkaistuun materiaaliin. Lisäksi työssä on käsitelty alan ammattilaisille tehdyn kyselyn vastauksia, josta selvisi mitä hyviä ja mitä huonoja puolia he sähköisessä taloushallinnossa näkevät.</p> <p>Työn perusteella selvisi, että sähköisen taloushallinnon käyttö tulee lisääntymään tulevaisuudessa entisestään. Sähköiset taloushallinnon ohjelmistot kehittyvät jatkuvasti ja tämä tulee vaikuttamaan suoraan myös kirjanpitäjän ammattiin. Ohjelmistoilla pystytään automatisoimaan monia työvaiheita, jotka perinteisessä kirjanpidossa veivät suuren osan kirjanpitäjän työajasta. Kirjanpitäjien pitää oppia muuntautumaan vanhasta tositteiden kirjaajasta nykypäivän asiantuntijaksi, jonka työnkuvaan kuuluu lisääntyvissä määrin erilaiset asiantuntijatyöt. Myös ohjelmisto-osaamista vaaditaan jatkuvasti lisää ja tämä tuo hankaluuksia varsinkin vanhemmalle kirjanpitäjä sukupolvelle. Kirjanpitäjien sekä yrittäjien nuorentuessa kiinnostus sähköiseen taloushallintoon tulee kasvamaan ja tämä kiihdyttäneee alan kehitystä voimakkaasti myös tulevaisuudessa.</p>	
Avainsanat	sähköinen taloushallinto, kirjanpito, verkkolaskutus, järjestelmä, Procountor

Author(s) Title	Juho Nyberg Electronic accounting Opportunities and weaknesses from the accountant's perspective
Number of Pages Date	40 pages + 2 appendices November 2014
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor(s)	Merja Lindholm, Senior Lecture
<p>The purpose of this thesis was to examine the electronic accounting opportunities as well as weaknesses from the perspective of accountants. The thesis was a review to the current situation of the electronic financial tools by looking at the recent developments, as well as today's software's. Various software as well as electronic financial tools were examined in six different packages that have become familiar to the author through personal work.</p> <p>The research method selected was qualitative. The study was carried out by collecting information's in the updated sources, because in the electronic industry information outdated by a few years may be unusable. In additional, information based on a survey made on accounting professionals was processed.</p> <p>According to the research results, the use of electronic accounting is increasing in the future. Electronic accounting software are continuously evolving and this will directly to influence in the profession of accountant. The software could automate many accounting stages, which exported a lot of time in the transitional accounting. Accountants must learn to transform themselves into today's experts whose job descriptions include different kinds of duties of an expert. They must also learn how to use new software, which may be more difficult for older accountants. Interest in the electronic accounting will continue to grow and this will speed up development of the sector growth in the future.</p>	
Keywords	electronic accounting, accounting, e-invoicing, system, Procountor

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Työn tavoite	1
1.2	Aineisto ja käsitteistö	2
1.3	Käytettävä menetelmä ja tutkimusongelma	2
2	Sähköinen taloushallinto	3
2.1	Sähköisen taloushallinnon käsite	3
2.2	Sähköisyyden nykytilanne	4
2.3	Sähköisyyden hyödyt	6
2.4	Sähköisen taloushallinnon perustoiminnot	7
2.4.1	Ostolaskut	7
2.4.2	Myyntilaskut	9
2.4.3	Matka- ja kululaskut	11
2.4.4	Maksuliikenne	12
2.4.5	Pääkirjanpito	13
2.4.6	Palkanlaskenta	15
2.4.7	Raportointi ja sähköinen arkistointi	15
3	Sähköisen taloushallinnon järjestelmät	17
3.1	Järjestelmien perusominaisuudet	17
3.1.1	Järjestelmien valinta	17
3.1.2	ERP-järjestelmät	18
3.1.3	Paketti- ja valmisohjelmistot	19
3.2	Integroitu taloushallinto	19
4	Nykyaikaiset ohjelmistot	20
4.1	Procountor	20
4.2	Promicro	22
4.3	eOffice	24
5	Sähköisen taloushallinnon apuvälineitä	25
5.1	eTasku	25
5.2	S-Business-kortti	26
5.3	Basware Pay	28
6	Käyttäjäkokemukset	29

6.1	Hyvät puolet	30
6.2	Huonot puolet	31
7	Kehitys tulevaisuudessa	32
7.1	Mahdollisuudet	32
7.2	Uhat	33
8	Yhteenveto	34
8.1	Johtopäätökset ja ehdotukset jatkotutkimuksista	34
8.2	Opinnäytetyöprosessin arviointi	37
8.3	Luotettavuus ja pätevyys	37
	Lähteet	39

Liitteet

Liite 1. Kysely sähköisiä taloushallinnon ohjelmistoja käyttäville kirjanpitäjille

Liite 2. Kysely sähköisen taloushallinto järjestelmäryityksen edustajalle

1 Johdanto

Opinnäytetyöni aiheena on tutkia sähköisen taloushallinnon mahdollisuuksia ja heikkouksia kirjanpitäjän näkökulmasta. Työssäni käyn läpi sähköisen taloushallinnon kehitystä nykypäivän muotoon sekä sähköisen taloushallinnon peruskäsitteitä ja ohjelmistoja. Lisäksi selvitän sähköisten ohjelmistojen käyttäjäkokemuksia ja käyn läpi ohjelmistojen vahvuuksia, mahdollisuuksia, heikkouksia sekä uhkia.

Aihe on minulle todella ajankohtainen, koska käytän sähköistä taloushallintoa lähes päivittäin omassa työssäni kirjanpitäjänä. Lisäksi sähköisyys on lisääntymässä alalla yleisesti, mikä lisää ajankohtaisuutta entisestään. Sähköisen taloushallinnon potentiaalista ei ole saatu lähellekään kaikkea vielä hyödynnettyä ja aikomukseni onkin tutkia, kuinka kaikki potentiaali saataisiin siirrettyä käytäntöön. Olen ollut päivittäisessä työssäni mukana erilaisissa sähköistämisen projekteissa ja niitä kokemuksia kävin työssäni läpi.

Kiinnitän työssäni huomiota myös siihen, millä keinoin taloushallinnosta saadaan tehtyä täysin paperiton. Ohjelmistojen läpikäynnin lisäksi otan työssäni esille erilaisia sähköisen taloushallinnon ohjelmistoja, joilla pyritään helpottamaan yrittäjän arkea sekä poistamaan kuitit taloushallinnosta kokonaan. Aihe on kiinnostava myös siltä kannalta, että olen itse aloittamassa kokeilua, jossa kokeillaan eTasku nimistä erillissovellusta kuittien toimituksessa.

1.1 Työn tavoite

Opinnäytetyössäni pyrin selvittämään, millä tavoin taloushallinnon sähköistymisestä saataisiin kaikki mahdollinen hyöty siirrettyä kirjanpitäjän käyttöön. Sähköistyminen on yleistynyt todella paljon viime vuosien aikana, mutta kaikkia sen tuomia hyötyjä ei välttämättä osata vielä täysin hyödyntää. Kun kaikkia sähköisyyden tuomia hyötyjä opitaan hyödyntämään, tehostuu taloushallinnon tekeminen entisestään.

Työ on toteutettu niin, että siitä on mahdollisimman suuri hyöty työnantajalleni Accountorille (entinen Pretax). Tästä johtuen käsittelen opinnäytetyössäni Accountorilla käyttämiäni ohjelmistoja sekä siellä havaitsemiani asioita. Työssäni mietin myös, millä tavoin sähköistyminen saadaan siirrettyä myös pienten yritysten käyttöön. Pohdin myös, millä tavoin koko sähköisen taloushallinnon toimintaketju saataisiin toimimaan yhteen hiileen ja ymmärtämään asiakasyrityksen olevan kaikkien yhteinen asiakas, jonka tyytyväisyydestä kaikki hyötyvät.

Aiheen ajankohtaisuutta lisää huomattavasti vallitseva taloustilanne. Koska liikevaihdot ovat tippuneet lähes alalla kuin alalla, on yritysten säästettävä jossain muussa. Sähköisyyteen panostamalla on mahdollista tehostaa taloushallintoa huomattavasti ja siirtämään sieltä säästetyt eurot yrityksen muuhun toimintaan. Tämän takia sähköisyys kiinnostaa yrityksiä huomattavasti aikaisempaa enemmän.

1.2 Aineisto ja käsitteistö

Koska sähköinen taloushallinto on kehittynyt viime vuosina todella kovalla vauhdilla, käytin opinnäytetyössäni ainoastaan mahdollisimman päivitettyjä aineistoja. Jo muutama vuosi vanha tieto saattaa tänä päivänä olla sellaista, että sitä ei enää käytetä alalla ollenkaan. Tämän vuoksi käytin aineistona pääasiassa sähköisiä lähteitä, kuten aiheeseen liittyviä verkkojulkaisuja, lehtiartikkeleita sekä erilaisia sähköisiä esitteitä ja internet-sivuja. Lisäksi käytin lähteinä muutamia aiheesta kirjoitettuja kirjoja, jotka on julkaistu viimeisen kahden vuoden sisällä. Tällä varmistettiin tietojen olleen oikeita ja ajankohtaisia.

Tämän lisäksi olen tehnyt taustatutkimusta töideni lomassa ja tätä kautta haastatellut eri yritysten ja ohjelmistojen edustajia. Heiltä olen saanut tietoja ajankohtaisista ohjelmistoista ja päivityksistä sekä alan uusimmista trendeistä. Lisäksi olen pystynyt keskustelemaan heidän mielipiteistään sähköisen taloushallinnon kehityksestä ja tulevaisuuden suunnasta. Hyödynsin työpaikaltani löytyviä sähköisten ohjelmistojen oppaita ja esitteitä, jotta saan oikeat tiedot ohjelmistoista sekä niiden ominaisuuksista.

Osana opinnäytetyötäni toteutin myös pienen kvalitatiivisen tutkimuksen työpaikkani sähköisiä ohjelmistoja käyttäville työntekijöille. Tutkimuksessa selvitin sähköisiä ohjelmistoja päivittäin käyttävien työntekijöiden mielipiteitä ohjelmistojen vahvuuksista ja heikkouksista sekä heidän mielipiteitään koko sähköisestä taloushallinnosta ylipäätään. Tällä tavoin pystyn vertailemaan omia mielipiteitä samoja ohjelmistoja käyttävien työntekijöiden mielipiteiden kanssa. Avainsanoja ovat muun muassa sähköinen taloushallinto, Procountor, sähköisyys, kirjanpito, järjestelmät.

1.3 Käytettävä menetelmä ja tutkimusongelma

Tein kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen sähköisen taloushallinnon mahdollisuuksista eritoten kirjanpitäjän näkökulmasta. Lisäksi mietin millä tavoin tilitoimistot sekä muut sähköisyyteen liittyvät toimijat, kuten pankit ja ohjelmiston tuottajat, pystyisivät tuottamaan palvelua asiakasyritystä parhaiten palvelevalla tavalla. Alan yleistyessä kaikkien toimijoiden olisikin hyvä ymmärtää se tosiasia, että sähköistä taloushallintoa

käyttävä asiakasyritys on samalla kaikkien toimijoiden yhteinen asiakas. Tätä aihetta ja sen haasteita pidänkin opinnäytetyöni tutkimusongelmana.

Aiheen monimutkaisuuden vuoksi ei tutkimusta pystytty toteuttamaan kvantitatiivisella tutkimusmenetelmällä. Aiheen käsittely vaatii paljon taustatietoa eikä niiden tuomia ratkaisuja pysty käsittelemään tarpeeksi selkeästi määrällisellä tutkimusmenetelmällä. Tarkoitukseni ei ollut tutkia aihetta yleisellä tasolla, vaan mieltä ratkaisuja hieman pinta-aa syvemmältä ja erilaisista näkökulmista.

Laadullisen tutkimuksen vaatimaa laajuutta yritin saada ajankohtaisilla materiaaleilla sekä alan ammattilaisille tekemieni kyselyiden avulla. Eri lähteiden avulla pysyitin toteuttamaan laajan ja ajankohtaisen tutkimuksen, josta on hyötyä kaikille alan toimijoille sekä erityisesti omalle työnantajalleni.

2 Sähköinen taloushallinto

2.1 Sähköisen taloushallinnon käsite

Sähköisen taloushallinnon käsitettä on ollut aikaisemmin hieman vaikeaa määritellä. Joissain yhteyksissä siitä on puhuttu vain sähköisten myynti- ja ostolaskujen käyttämisestä sekä konekielisinä tilitapahtumina. Vuosituhannen vaihteessa puhuttiin pelkästään paperittomasta kirjanpidosta. Ylipäätään yhdenmukaista määritelmää sähköiselle taloushallinnolle on ollut vaikea löytää. Tämä kertoo hyvin siitä, miten isossa murroksessa ja nopeassa kehityksessä taloushallintoala on ollut viime vuosina sähköistymisen ja digitaalisuuden myötä. (Lahti & Salminen 2014, 23–24.)

Sähköisellä taloushallinnolla tarkoitetaan laajaa kokonaisuutta, jossa taloushallinto tehdään nykyaikaisin työvälinein ja sähköisten prosessien avulla (Helanto & Kaisaniemi & Koskinen & Kuntola & Siivola 2013, 28). Tällöin sen kaikki tietovirrat ja käsittelyvaiheet yritetään tehdä sähköisessä muodossa ja mahdollisimman automaattisesti. Sähköistä taloushallintoa voidaankin hyvin kuvailla määritelmällä automaattinen taloushallinto. (Lahti & Salminen 2014, 24.)

Taloushallintoliiton hallituksen jäsen Harri Tahkola kuvailee Taloushallintoliiton sivuilla julkaistussa artikkelissaan sähköistä taloushallintoa niin, että nykyajatuksen mukaan täysin sähköistä taloushallintoa voitaisiin kuvailla siten, että millään taloushallinnon osa-alueella ei tuoteta enää paperista dokumenttia, vaan kaikki tieto on bitteinä (tietotekniikassa tiedon pienin osa) järjestelmissä sekä palvelimilla. Tahkola toteaa myös, että tarve tilitoimistojen osaamiselle ei tule sähköistymisen myötä katoamaan minne-

kään. Monesta arkipäiväisestä työstä tulee ihmisen kädenjälki katoamaan pois, mutta ihmisen ammattitaitoa taloushallinnon analysoinnissa ei pystytä sähköistämällä korvaamaan. (Tahkola 2014.)

Sähköinen taloushallinto sisältää muun muassa verkkolaskutuksen, automaattiset tilioinnit, kokonaan sähköisen arkiston sekä sähköisesti pilvipalveluna eli internetissä selaimen avulla toimivan tilitoimiston ja asiakkaan yhteisesti käyttämän taloushallinto-ohjelmiston. Verkkolaskujen lähetys ja vastaanotto on varmaankin tunnetuin sähköisyyden piirre, mutta kokonaisuudessa sähköisen taloushallinnon tavoitteena on kaikkien taloushallinnon ja kirjanpidon materiaalien sähköinen käsittely ilman paperisia tositteita. (Helanto ym. 2013, 28.)

Täydellisesti toimivaa sähköistä taloushallintoa voidaan toisissa tapauksissa kutsua digitaaliseksi taloushallinnoksi. Digitaalisessa taloushallinnossa kaikki taloushallinnon aineisto käsitellään sähköisesti koko arvoketjussa. Tällä hetkellä sähköisessä taloushallinnossa ei ole vielä päästy täydelliseen digitaalisuuteen, vaan esimerkiksi osa toimittajista saattaa lähettää laskut paperimuodossa ja vastaanottaja muuttaa laskun sähköiseksi skannaamalla. Tämänkaltaista prosessia ei voida pitää täysin automaattisena, koska jonkun pitää skannata lasku sähköiseen muotoon, mikä vie edelleen aikaa pois muista töistä. (Lahti & Salminen 2014, 26.)

Sähköisyyden suurin hyöty tulee jatkossa olemaan juuri automaatiassa. Ohjelmistojen kehittyessä on osittaisesta automaatiosta tullut jo lähes enemmänkin sääntö kuin poikkeus. Automaattisuuden kehittyessä entisestään muuttuvat myös kirjanpitäjien toimenkuvat huomattavasti. Entinen papereiden ja kansioiden kanssa töitä tekevä työntekijä onkin nykyään enemmänkin sähköisiä sääntöjä luova ja poikkeustapauksia ratkova tarkastaja. Näin ollen kirjanpitäjän tehokkuus paranee ja aikaa jää enemmän myös asiakkaan neuvomiseen sekä raportointiin. (Lahti & Salminen 2014, 27.)

2.2 Sähköisyyden nykytilanne

Sähköisyyden kehitys alkoi Suomessa todenteolla vuonna 1997, jolloin lainsäädäntö sähköisestä taloushallinnosta sekä paperittomasta kirjanpidosta astui voimaan. Tämän odotettiin nopeuttavan sähköisen taloushallinnon käyttöönottoa. Vielä 2000-luvun alussa kaikki näytti tämän suhteen hyvältä ja Suomesta olisi voinut syntyä todellinen edelläkävijä sähköisessä taloushallinnossa. Suomi oli internetin käytön ykkösmaa ja internetin kautta maksaminen yleistyi todella nopeasti. Lisäksi Suomessa oli pystytty saavuttamaan yhtenäiset pankkistandardit, jotka mahdollistivat nopean pankkien väli-

sen maksuliikenteen sekä edistyksellisen maksutapahtumien automaattisen käsittelyn viitteiden avulla. Myös tiliotteiden sähköinen käsittely sekä TITO-standardi olivat merkittäviä innovaatioita. Edistyksellisen maksuliikenneinfrastruktuuri eli sähköinen maksuverkosto antaakin meille vielä pientä etua, mutta verkkolaskuliikenteen kaikkia hyötyjä ei saada käyttöön ennen kuin paperilaskujen lähettämistä ja niiden vastaanottamisesta luovutaan kokonaan. (Lahti & Salminen 2014, 28–29.)

Tämän vuosikymmenen Suomessa sähköisyys on viety kaikista pisimmälle suuryrityksissä. Lähes kaikilla Suomen Top-500 -yrityksistä (Suomen 500 suurinta yritystä) on käytössä sähköinen ostolaskujen kierrätys- ja käsittelytoiminnallisuus. Sama koskee myös suurimpia laskuttajia, jotka lähettävät laskut verkkolaskuina. Näillä toimilla on yritetty automatisoida eri prosessien manuaalisia vaiheita sekä tehostaa raportointia ja datan analysointia. (Lahti & Salminen 2014, 30.)

Esteinä nopeammalle kehitykselle ovat olleet muun muassa pula kunnollisista ja toimivista taloushallintojärjestelmistä. Lisäksi ikääntyvä henkilöstö sekä organisaatioiden kyky omaksua uusia nopeasti kehittyviä teknologioita vaatii oman aikansa ja vaivansa. Lisäksi sähköistämisen monimutkaisuus ja sen käyttöönoton vaikeus ovat hidastaneet alan kehitystä. Yritykset ovat kokeneet verkkolaskujen lähetykseen siirtymisen liian monimutkaiseksi, koska siitä saatavat hyödyt eivät ole vastanneet siihen vaadittua ponnistuksia. Tosin ohjelmistojen kehityksen vuoksi tämä ongelma alkaa olemaan jo kokonaan poistunut tai ainakin merkittävästi helpottunut. Eri standardit ja operaattorit on saatu toimimaan paremmin yhteen ja myös pienille yrityksille on tarjolla helppokäyttöisiä internetpalveluita, joilla he voivat lähettää laskut verkkolaskuina asiakkailleen. (Lahti & Salminen 2014, 30.)

Jo tähän mennessä saatujen kokemusten perusteella voidaan uskoa, että sähköisen ja automatisoidun taloushallinnon avulla työt tehostuvat merkittävästi ja Suomesta tulee katoamaan vähintään kolmannes nykyisistä taloushallinnon transaktioiden hoitoon liittyvistä työpaikoista. Nykyaikainen talousorganisaatio pystyy parhaimmillaan toimimaan jopa yli puolet pienemmillä resursseilla kuin vielä 10–15 vuotta sitten. Töiden tehostamiseen onkin tarvetta, sillä tulevana vuosina käytössä oleva taloushallintohenkilöstö tulee olemaan nykyistä tasoa pienempi muun muassa eläköitymisten takia. Suomen kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi olisi taloushallinnon kustannustaso pyrittävä pitämään vähintään nykyisellä tasolla tai jopa alentamaan. Tämän pitäisi olla mahdollista automaation avulla. (Lahti & Salminen 2014, 30–31.)

Sähköisyyden tuomat muutokset näkyvät vahvasti taloushallintoalan työntekijöissä. Perinteiset tallennusta vaativat työt, kuten osto- ja myyntilaskujen käsittelyt, muuttuvat enemmänkin prosessiohjaukseksi ja työmarkkinoilla onkin jo nyt pula osaavasta henkilöstöstä, jotka pystyvät hyödyntämään uusien järjestelmien ja sähköisyyden tuomia mahdollisuuksia tehokkaasti. (Lahti & Salminen 2014, 31.)

Myös tilitoimistomarkkinat ovat suurien muutoksien edessä sähköisyyden tuodessa markkinoille uudenlaisia palvelukonsepteja. Varsinkin pienimmät tilitoimistot ovat suurien haasteiden edessä, kun asiakkaille pitäisi pystyä tarjoamaan nykyaikaisia sähköisiä palveluita. Tämä johtuu osittain siitä, että tilitoimistot joutuvat uudistamaan palvelussaan käyttämänsä ohjelmistot sähköisiin taloushallintoprosessiin sopivaksi ja tämä helpottaa isojen yritysten kasvamista huomattavasti. (Lahti & Salminen 2014, 31–32.)

Tampereen Kauppakamari lehti arvioi vuonna 2002, että yli puolet pk-yrityksistä käyttäisi sähköistä taloushallintoa seuraavan 1-3 vuoden aikana. Tämä kuvaa hyvin sitä, kuinka positiiviselta sähköisen taloushallinnon tilanne näytti 2000-luvun alussa. Kirjoitus perustui Tampereen ammattikorkeakoulun teettämään tutkimukseen, jossa tutkittiin sähköistyvää taloushallintoa. Tutkimuksen tuloksista pystyi myös arvioimaan taloushallintoalan työntekijöiden positiiviset asenteet sähköisyyttä kohtaan. Myös iso koulutuksen tarve ja sen tuomat haasteet otettiin kirjoituksessa huomioon. Samoin tekstissä mainittiin myös yhdenmukaisten ohjelmisto standardien puute. Tutkimuksesta pystyykin hyvin huomioimaan kuinka hyvin yritykset ja tutkijat olivat perillä alan kehityksestä ja sen tuomista haasteista. Ohjelmistojen ja järjestelmien kehitykseen menikin vain hie-man pidempään kuin tutkimuksessa oli arvioitu. (Tampereen Kauppakamari 2002.)

2.3 Sähköisyyden hyödyt

Sähköisen taloushallinnon isoimpina hyötyinä voidaan pitää sen tehokkuutta ja helpoutta. Samalla eri resurssien sekä arkistointitilan tarve vähenee. Sähköisyys tuo toimintaan laatua sekä vähentää virheitä, koska suurimman osan töistä pystyy automaatoimaan. Nykyaikaiset pilvipalveluita käyttävät sähköisen taloushallinnon ohjelmistot ovat mahdollistaneet myös ajasta ja paikasta riippumattoman raporttien selailun tai ostolaskujen käsittelyn. Tällöin laskujen monivaiheinen käsittely ja hyväksyminen voidaan helposti hoitaa internetin välityksellä. Näin ollen koko ”ostosta maksuun”-prosessi voidaan automaattisesti hoitaa huomattavasti lyhemmässä ajassa kuin ennen. Samalla pystytään välttämään maksujen viivästymiset ja myöhästymisistä mahdollisesti tulevat korkoseuraamukset. (Lahti & Salminen 2014, 32–33.)

Automaatioon pystyvät järjestelmät ja liittymät kykenevät hoitamaan suuren osan työvaiheista, kuten myyntilaskujen kohdistuksista, jotka perinteisesti on tallennettu manuaalisesti. Tämä vähentää inhimillisiä tallennus- ja laskuvirheitä. Tosin mahdolliset virheet saattavat jäädä huomaamatta ja tällöin virheet saattavat kopioitua seuraaviin samankaltaisiin maksuihin. Tällöin virheiden korjaamisesta saattaa tulla yllättävänkin työläs operaatio. (Lahti & Salminen 2014, 33.)

Suurille yrityksille sähköisyys on käytännössä ainoa keino selvitä nykyaikaisista haasteista. Ilman sähköisiä järjestelmiä ja keskitettyä tietoa kansainvälisen suuryrityksen olisi mahdotonta esimerkiksi seurata toisella puolella maailmaa olevan yksikön taloushallintoa reaaliaikaisesti. Tämän myötä läpinäkyvyys paranee ja tietoon on mahdollista päästä helposti käsiksi. (Lahti & Salminen 2014, 33.)

Sähköinen taloushallinto helpottaa myös yritysten ja tilitoimistojen välistä kanssa käymistä. Kaikki mahdollinen tieto saadaan laitettua yhteen järjestelmään, jonne molemmilla osapuolilla on pääsy. Rutiinit ja työnjaosta sopiminen selkeyttävät kokonaiskuvaa. Yritysten kannalta sähköinen taloushallinto helpottaa taloudesta syntyvää kokonaiskuvaa, koska erilaiset ajan tasalla olevat raportit ovat heti saatavilla. Tilitoimistojen työ tehostuu, kun asiakasyritykset hoitavat itse esimerkiksi laskujen lähettämisen. (Helanto ym. 2013, 32.)

Sähköisestä taloushallinnosta puhuttaessa ei voi olla ottamatta huomioon myös sen ekologisia vaikutuksia. Se säästää luontoa ja vähentää hiilidioksidipäästöjä monella eri tavalla, mutta etenkin se vaikuttaa paperikulutukseen, liikkumiseen, kuljetukseen sekä sähkön ja lämmön kulutukseen tulostimien ja arkistointitilojen vähemmän käytön muodossa. (Lahti & Salminen 2014, 33.)

2.4 Sähköisen taloushallinnon perustoiminnot

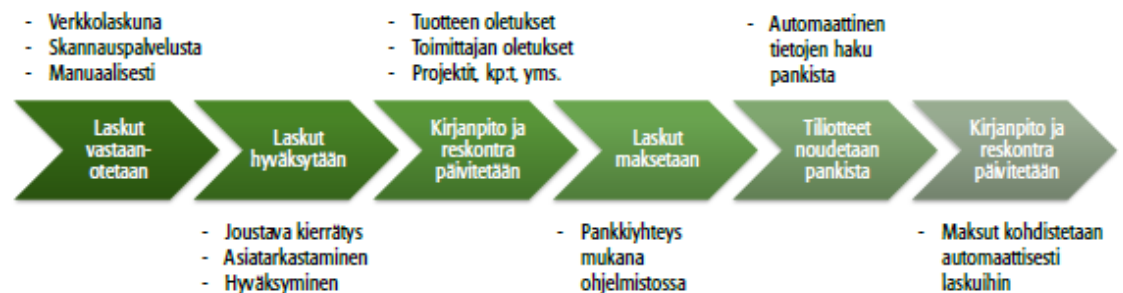
2.4.1 Ostolaskut

Perinteisessä taloushallinnossa on totuttu käyttämään tapaa, jossa asiakasyritys vastaanottaa laskut postitse, tallentaa niiden tiedot verkkopankkiin ja lopulta maksaa laskut sitä kautta. Tämä tarkoittaa yrityksen kannalta sitä, että yritys joutuu toimittamaan laskut erikseen kirjanpitäjälle ja samalla maksamaan siitä. Kirjanpitäjä saa laskut ja tallentaa täysin samat laskun tiedot omaan kirjanpidon järjestelmäänsä, jolloin yhden laskun käsittelyyn on jo käytetty kahden eri ihmisen työaikaa. Tämä vähentää työn tehokkuutta ja samalla nostaa riskien määrää, koska monta eri ihmistä joutuu käsittelemään samaa laskua. (Helanto ym. 2013, 45.)

Koska ostolaskujen käsittely on useimmiten talousosaston eniten resursseja vievä prosessi, saadaan tältä osastolta myös suurimmat hyödyt, mikäli automatisointi ja tehostaminen saadaan vietyä aivan maksimiin. Suomessa jo noin 70 % kaikista yrityksistä käyttää verkkolaskujen lähetystä. Verkkolaskujen vastaanotto on yleisintä suuri yrityksissä, jossa jopa 80–100 % kaikista laskuista saattaa tulla verkkolaskuina. Tämä johtuu siitä, että monet suuret yritykset ovat tehneet päätöksen vastaanottaa ostolaskuja pelkästään sähköisessä muodossa. (Lahti & Salminen 2014, 52.)

Taloushallinnon näkökulmasta ostolaskuprosessi käynnistyy siitä, kun ostolasku on vastaanotettu yritykseen ja päättyy siihen, kun lasku on maksettu, siirretty kirjanpitoon ja arkistoitu (Lahti & Salminen 2014, 52). Ostolaskut voidaan ottaa vastaan joko oikeina verkkolaskuina pankkien tai muiden operaattorien kautta, tai jos verkkolaskujen vastaanotto ei ole mahdollista, voidaan laskut skannata järjestelmään. Laskut voidaan skannata järjestelmään itse tai vaihtoehtoisesti ulkoistaa skannauspalvelu kokonaan toiselle toimijalle, kuten esimerkiksi Itellalle. Parhaat skannauspalvelut tulkitsevat laskut rivitietoineen, jolloin erikseen skannattu lasku on tiedoiltaan samaa tasoa verkkolaskun kanssa. (Suomen Yrittäjät 2014.)

Kuviossa 1 kuvataan ProCountorin ostolaskuprosessin vaiheet laskun vastaanotosta kirjanpitoon asti:

Kuvio 1. ProCountorin ostolaskukäsittelyn vaiheet (ProCountor 2013).

Ostolaskujen tiliöinnit voidaan automatisoida parhaiten yleensä toimittaja eli laskun lähettäneen yrityksen mukaan. Käsiteltyjen laskujen tiedot ovat kirjanpidossa oletustileillä ja kirjanpitäjä voi tarvittaessa muuttaa niitä. Muutostilanteita voi olla esimerkiksi laskulle tullut viivästyskorke, joka pitää siirtää omalle kulutililleen. Jos oletustiliöinti puuttuu, tiliöity ostolasku automaattisesti jollekin sovitulle tilille, josta kirjanpitäjän on tarkistusta tehdessään helppo poimia lasku ja tiliöidä se käsin. Lisäksi kirjanpitäjä voi

samalla määritellä toimittajalle oikean automaattiliöinnin, jolloin samalta toimittajalta seuraavan kerran tuleva lasku tiliöityy automaattisesti oikein. (Helanto ym. 2013, 45.)

Ostolaskujen käsittelyjärjestelmät määritellään yleensä kaksiportaisen hyväksymismenettelyn mukaan, jolloin laskun tarkastaa ensin sen tilaaja ja sen jälkeen lopullisen hyväksynnän tekee esimerkiksi tilaajan esimies. Tällöin laskujen kierrätys saadaan mahdollisimman sujuvaksi ja nopeaksi, sekä pystytään varmistamaan, ettei kukaan pääse hyväksymään valtuuksiaan suurempia ostolaskuja. (Lahti & Salminen 2014, 68.)

Mitä automaattisemmaksi ostolaskujen käsittely saadaan, sitä vähemmäksi manuaalisten käsittelykertojen määrä jää. Pitkälle viety automaatio keventää ostolaskujen kokonaistyömäärää sekä pienentää virheiden riskiä (Helanto ym. 2013, 45). Helsingin kauppa- ja korkeakoulun vuonna 2008 tekemän tutkimuksen mukaan automaattisesti käsitellyt ostolaskut ovat yli kolme kertaa halvempia kuin manuaalisesti käsitellyt ostolaskut (Lahti & Salminen 2014, 63).

Verkkolaskujen vastaanottamiseen siirtyminen on helppoa. Yrittäjä ilmoittautuu verkkolaskujen vastaanottajaksi TIEKE:n (Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus Ry) sivuilla. Ilmoittautumisen jälkeen yrityksen on hyvä ilmoittaa kaikille tavarantoimittajille, että yritys on valmis ottamaan vastaan verkkolaskuja. Ilmoituksen jälkeen tavarantoimittajat voivat lisätä yrityksen verkkolaskuosoitteen, joka koostuu 0037 alkuisesta numerosarjasta sekä yrityksen y-tunnuksesta, tietoihinsa ja pystyvät tämän jälkeen lähettämään yritykselle sähköisiä verkkolaskuja. TIEKE:n kautta yrittäjä pystyy tarkistamaan kaikki muut verkkolaskutusta käyttävät yritykset ja mahdollisesti tekemään muutoksia myös omaan laskutukseen. (Paltamo 2014.)

2.4.2 Myyntilaskut

Laskutus on yritykselle erittäin kriittinen ja tärkeä toiminto. Ilman toimivaa laskutusprosessia voi yrityksen maksuvalmius heikentyä ja pahimmassa tapauksessa koko toiminta vaarantua. Taloushallinnossa myyntilaskutuksen kokonaisprosessi käynnistyy laskun laatimisesta ja päättyy siihen, kun vastaanottajan maksusuoritus on kohdistettu myyntireskontraan ja kirjaukset siirtyneet kirjanpitoon. (Lahti & Salminen 2014, 63.)

Laadukkaalla sähköisen taloushallinnon ohjelmistolla myyntilaskun laadinta on helppoa ja yksinkertaista. Kun laskujen lähettäminen on aikaan ja paikkaan sitomatonta, sitä voi toteuttaa juoksevasti ympäri kuukauden. Näin rahavirran hallinta ja valvominen tehostuu. Koska myyntilaskut lähtevät nopeammin asiakkaalle ja reskontran seuraaminen on helpompaa, laskuista saadaan suoritukset nopeammin, mikä taas tehostaa rahankier-

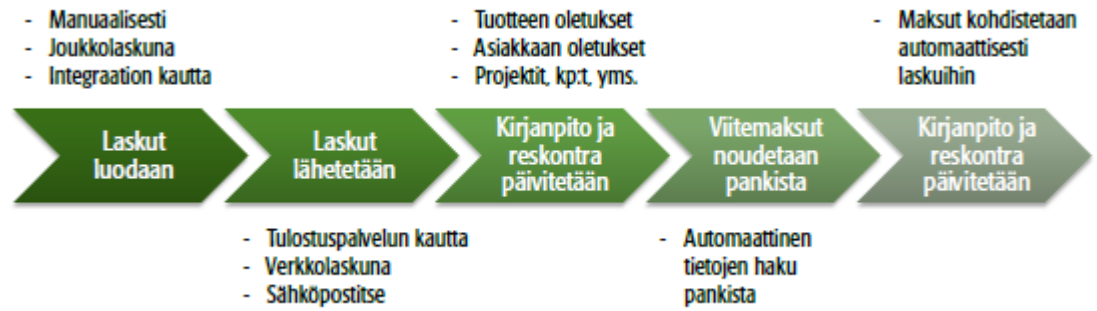
tokulkua entisestään. Laskujen laadinnassa käytettävät asiakas- ja tuoterekisterit taas helpottavat laskujen laadintaa ja mahdollistavat monipuoliset ja ajan tasalla olevat myyntiraportit. (Helanto ym. 2013, 43.)

Myyntilaskujen lähettäminen onnistuu sähköisesti verkkolaskuina pankkien tai muiden operaattoreiden kautta. Jos laskun saaja ei pysty vastaanottamaan laskua sähköisesti, pystytään lasku ohjaamaan tulostuspalveluun, jolloin se siirtyy automaattisesti tulostettavaksi ja jaettavaksi perinteiseen tapaan paperilaskuna. Myös kuluttajille pystytään lähettämään sähköisiä Finvoice-verkkolaskuja (e-lasku), jotka lähetetään kuluttajan omaan verkkopankkiin. (Suomen Yrittäjät 2014.)

Aivan niin kuin ostolaskuissa, myös myyntilaskuissa sähköisten laskujen etuna on vähäinen käsittelijöiden määrä. Kun esimerkiksi myyjä laatii laskun, se tallentuu taloushallinnon järjestelmään ja tiliöityy samalla, koska tuotekoodien taakse pystytään luomaan automaattitiliöinnit. Perinteisessä taloushallinnossa laskut on niiden laadinnan jälkeen pitänyt tulostaa asiakkaalle, laskujen omaan kansioon sekä vielä erikseen tilitoimiston kansioon. Tämä lisää ylimääräistä työtä ja virheiden määrää huomattavasti. Nykyaikaisessa sähköisessä taloushallinnon ohjelmistossa saman toimintaketjun pystyy hoitamaan yhdellä napin painalluksella. (Helanto ym. 2013, 43.)

Myös myyntilaskujen hallinnointiin liittyvät prosessit tehostuvat sähköisessä taloushallinnossa. Esimerkiksi mappiin aikajärjestykseen tulostetuista laskuista juuri yhden tietyn laskun etsiminen on huomattavasti enemmän aikaa vievää, kuin mitä se on sähköisessä järjestelmässä. Sähköisessä järjestelmässä laskun hakuehdoksi voidaan laittaa mikä vaan laskulta löytyvä tieto ja tällöin lasku ilmestyy automaattisesti näytölle. Myös maksunvalvonta ja mahdolliset huomautuslaskujen lähetykset tehostuvat, koska myyntireskontra on ajan tasalla päivittäin. (Helanto ym. 2013, 43–44.)

Kuviossa 2 on kuvattuna ProCountorin myyntilaskuprosessi laskunlaadinnasta saatuun suoritukseen asti:

Kuvio 2. ProCountorin myyntilaskukäsittelyn vaiheet. (ProCountor 2013.)

Finanssialan Keskusliitto ja Elinkeinoelämän Keskusliitto teettivät kesäkuussa 2013 tutkimuksen, jossa tutkittiin verkkolaskutuksen ja suoravelotuksen käyttöä. Kyselyyn vastasi yhteensä 404 Elinkeinoelämän Keskusliiton jäsenyritystä. 70 %:lla kaikista kyselyyn vastanneista yrityksistä oli käytössä sähköinen verkkolaskutus. Lisäksi 45 % vastaajista, jotka eivät jo käyttäneet verkkolaskutusta, aikoi ottaa verkkolaskutuksen käyttöönsä niin osto- kuin myös myyntilaskutuksessa tai jommassakummassa. Tämä kuvaa hyvin sitä, että kiinnostusta sähköiselle laskujenhallinnalle on myös yritysten puolella runsaasti. (Finanssialan Keskusliitto 2013.)

2.4.3 Matka- ja kululaskut

Matka- ja kululaskutuksella tarkoitetaan sitä, kun yrityksen tai organisaation työntekijä matkustaa tai tekee yrityksen pienhankintoja itse. Tällöin syntyy aihe toteuttaa matka- ja kululaskutusta, koska työntekijälle maksetaan matkakorvauksia sekä kulukorvauksia. Tyypillisiä matka- ja kulukorvauksia ovat esimerkiksi matkustamiseen liittyvät kilometrikorvaukset ja päivärahat, muut matkustuskulut kuten hotelli- ja majoituskulut, neuvottelu- ja edustuslaskut sekä toimisto- ja kahvitarvikehankinnat. (Lahti & Salminen 2014, 101.)

Sähköisellä taloushallinnolla voidaan huomattavasti nopeuttaa työntekijöille maksettavia matka- ja kululaskuja, koska matkalla ollut yrityksen edustaja voi välittömästi matkan jälkeen laatia itse matkalaskunsa järjestelmään, josta maksaminen ja kirjanpito hoidetaan. Näin ollen laskujen käsittelystä poistuu aikaa vieviä ja henkilösidonnoisia toimenpiteitä ja tämän vuoksi kulujen maksaminen työntekijöille nopeutuu. (Helanto ym. 2013, 46.)

Kuviossa 3 on kuvattuna matka- ja kululaskutuksen vaiheet laskun laadinnasta aina kirjanpitoon siirtoon asti:

Kuvio 3. ProCountorin matka- ja kululaskutuksen vaiheet. (ProCountor 2014.)

Laskujen laadinta esimerkiksi internetissä toimivaan pilvipalveluun on helppoa ja vaivatonta. Lisäksi laskujen laadinta helpottuu entisestään, jos taloushallintojärjestelmä sisältää helppokäyttöisen matkalaskurin sekä näyttää verottajan vuosittain vahvistamat päivärahojen ja kilometrikorvausten enimmäismäärät. Myöskään laskuihin liittyviä kuitteja ei enää tarvitse toimittaa tiloimistoon erikseen, vaan työntekijä skannaa kuitit laskun liitteeksi. Laskujen kierrätyksen suhteen toimitaan samalla tavoin kun ostolaskujen maksun kanssa. (Helanto ym. 2013, 46.)

2.4.4 Maksuliikenne

Maksuliikenteellä tarkoitetaan yrityksen maksutapahtumien välitystä pankkien ja yrityksen taloushallintojärjestelmien välillä sekä maksutapahtumien käsittelyä taloushallintojärjestelmissä. Ulospäin suuntautuvat maksut muodostetaan yrityksen taloushallintojärjestelmissä ja lähetetään sitten pankkiin, jonka jälkeen pankki veloittaa kyseiset tapahtumat yrityksen pankkitililtä. Sisäänpäin tulevat maksutapahtumat pankki kerää yhteen päiväkohtaisesti, välittää tiedot tiliotteilla ja erillisinä viitemaksutapahtumina yritykselle. Tämän jälkeen saapuneet maksut kuitataan reskontrasta avoimiin laskuihin. (Lahti & Salminen 2014, 116.)

Kun suomalaista maksuliikennejärjestelmää ja -infrastruktuuria pidetään koko maailman kehittyneimpänä sekä suomalaisten maksuliikennekäyttäytymistä maailman nopeimpana, kulkee myös raha osapuolien kesken ilman suuria viiveitä. Lisäksi Suomessa on pankkien välillä hyvin toimivat ja kattavat maksuliikennestandardit, jotka vähentävät virheitä ja automatisoivat taloushallintoa. Myös viitteiden kattava käyttö automatisoi taloushallintoa entisestään. (Lahti & Salminen 2014, 116.)

Kirjanpitokäytännössä tehdyn uudistuksen jälkeen pankin toimittama konekielinen tiliote kelpaa asiakkaan kirjanpidossa tositteena yhdessä maksajalle jääneen lasku- tai kuittiosan kanssa. Yleensä viennit kirjanpitoon tehdäänkin suoraan konekieliseltä tiliotteelta ilman pankin toimittamia tositteita. Konekielinen tiliote hyödyttää asiakasta monella tavalla, kuten vähentämällä kuittien määrää, pitämällä tositetiedot rahan kanssa

samassa ajassa, vähentämällä virheitä, helpottamalla maksujen selvittelyä sekä nopeuttamalla ja helpottamalla kirjanpitoa. (Kontkanen 2011, 222)

Maksuliikennettä voidaan hoitaa erilaisilla järjestelmillä. Taloushallintojärjestelmillä on omat Banking-moduulit, joilla maksut hoidetaan. Nykyaikaisissa taloushallinnon järjestelmissä kaikissa on oma Banking-moduuli, mikä helpottaa maksujen hoitamista sekä reskontran valvomista huomattavasti. Lisäksi maksuliikennettä voidaan hoitaa niin sanotuilla Middleware-ohjelmistoja, jotka ovat erillisiä rahaliikenteen hallintaa varten tehtyjä ohjelmistoja. Näitä Middleware-ohjelmistoja Suomessa tarjoavat ainakin OpusCapita (Itella) sekä ohjelmistoyritys Basware. (Lahti & Salminen 2014, 116–117.)

Taloushallintojärjestelmien omien rahaliikennemoduulien etuna onkin se, että ne on integroitu suoraan järjestelmän muihin moduuleihin, kuten osto- ja myyntireskontraan sekä kirjanpitoon. Tällöin yrityksen ei tarvitse rakentaa ja ylläpitää erillisiä liittymiä eri järjestelmien välille. Erillisen rahaliikenneohjelmiston etuna taas on niiden edistyneisyys. Ne pystyvät yleensä reagoimaan nopeammin pankkien kehittämiin uusiin automatisoituihin ratkaisuihin ja samalla ohjelmistolla on mahdollista hallita koko konsernin maksuliikennettä, vaikka konserniyrityksiä hoidettaisiin erillisillä taloushallintojärjestelmillä. (Lahti & Salminen 2014, 117.)

Suomi on ollut ensimmäisten maiden joukossa ottamassa käyttöön yhtenäistä euromaksualueen eli SEPA:n (Single Euro Payments Area) maksujärjestelmää. SEPA:n tavoitteena on, että kuluttajat, yritykset ja yhteisöt voivat maksaa ja vastaanottaa euromääräisiä maksuja samoin ehdoin, velvollisuuksin ja oikeuksin riippumatta siitä, onko maksu jonkun maan sisäinen vai eri maiden välinen. Päämääränä on luoda maksamisen peruspalveluille yhteiset käytännöt. Ensimmäiset SEPA:n peruspalvelut otettiin käyttöön tammikuussa 2008 (Kontkanen 2011, 211). IBAN-muotoiset tilinumerot tulivat pakolliseksi yritysten välisessä maksuliikenteessä jo vuonna 2011, mutta henkilömaksamisessa tuo pakollisuus alkoi vasta elokuussa 2014. Tällöin jotkut pankit lopettivat vanhanmallisten tilinumeroiden muuttamisen IBAN-muotoon (Virtanen 2014).

2.4.5 Pääkirjanpito

Yksi sähköisen taloushallinnon tehokkuuden parhaista puolista liittyy kirjanpidon laadintaan. Perinteisessä kirjanpidossa osto- ja myyntilaskujen käsittely vie suuren osan kirjanpitäjän työajasta. Sähköisessä taloushallinnossa tämä poistuu, koska sähköisyyden perusajatuksiin kuuluu tiliöintien automatisointi ja pyrkimys siihen, että jokaisen tosittien taustalle voidaan luoda tiliöinnit automaattisesti. Näin ollen kirjanpito muuttuu

enemmänkin tarkastamiseksi, kun tiliöinnit on jo valmiiksi laadittu. Myös kirjanpitäjän työkuva muuttuu enemmänkin asiantuntijaksi ja työ mielenkiintoisemmaksi. (Helanto ym. 2013, 48–49.)

Kirjanpitäjä voi tarkistaa automaattisesti muodostuvaa kirjanpitoa jatkuvasti, mikä tasaa työkuormaa. Myös tarvittavat jaksotukset, poistot sekä muut tosite viennit voidaan kirjata helposti kuukausittain. Tämä pitää kirjanpidon entistä paremmin ajan tasalla, koska esimerkiksi jaksotusten tekeminen saattaa perinteisessä kirjanpidossa jäädä pelkäämään tilinpäätöstä varten tehtäväksi. Täsmäytysten ja tarkastuksen jälkeen arvonlisävero- ja työnantajasuoritustiedot on helppo ilmoittaa verottajalle sähköisesti taloushallinto-ohjelmiston kautta. Myös verojen maksaminen on helppoa ja vaivatonta suoraan sähköisen ohjelmiston kautta. Kun koko kuukausikirjanpito on tehty, kausi suljetaan ja varmistetaan, että raportoituja tietoja ei pystytä enää muokkaamaan. (Helanto ym. 2013, 48.)

Perinteisen taloushallinnon aikaan tilitoimistoilla ei välttämättä ollut tietoa asiakasyritysten tuoreista tositteista tai tapahtumista, joten asiakkaan konsultointi oli hankalaa. Kirjanpidon automatisointi poistaa tämän ongelman ja se onkin tuonut huomattavat lisämyynnin mahdollisuudet tilitoimistoille. Esimerkiksi liikkeenjohdon konsultoinnit sekä vero- ja rahoitusneuvonnat ovat ilmestyneet sähköistä taloushallintoa tarjoavien tilitoimistojen palvelulistalle. Näin ollen työntehokkuuden lisäksi sähköisyys tuo tilitoimistoille mahdollisuuden kasvattaa liikevaihtoa tekemättä minkäänlaisia muutoksia omaan päivittäiseen toimintaansa. (Helanto ym. 2013, 49.)

Yksi sähköisen taloushallinnon kirjanpitoon tuomista muutoksista liittyy tositteeseen. Kun entisaikaan tosite oli tietty paperi tai tosite nivaska, joka kierrätyksen jälkeen mapitettiin kansioon, on se tänä päivänä jotain ihan muuta. Yhä useammin tositteet syntyvät, elävät ja arkistoituvat digitaalisena. Tositteen pitää kuvata rahamäärän ohella liike tapahtuman sisältö riittävällä tarkkuudella. Tositteen muoto tai tekninen toteutustapa voidaan muuttaa kirjanpidon laatimista tai arkistointia varten. Esimerkiksi paperilaskuna tullut tosite voidaan skannata arkistointia varten sähköiseen muotoon. Muutoksia tehtäessä pitää ottaa huomioon se, että tositteen tietosisällön tulee pysyä olennaisilta osin samana koko sen käsittelyprosessin aikana. Myös kännykkäkameran kuvat hyväksytään nykyään tositteeksi. Arkistointia tehtäessä on otettava huomioon, että linkki tositteelta päivä/pääkirjalle pitää toteutua, tiedostomuotoiset tositteet pitää arkistoida yleisessä käytössä olevissa tiedostomuodoissa (xml, htm, yleiset kuvatiedostot ja txt) sekä

arkistoida tositteetkin tiedostoina eikä siten, että tiedot säilytetään ainoastaan järjestelmän tietokannassa. (Fredman 2014, 30–33.)

2.4.6 Palkanlaskenta

Kun perinteisissä taloushallinnon järjestelmissä palkanlaskenta on eristetty täysin kirjanpidosta, on sähköisessä taloushallinnossa kaikki palkanlaskentaan liittyvä tieto samassa paikassa. Kun kaikki taloushallinnon tieto on yhdessä ja samassa paikassa, on yrityksen johdon helppo tarkistaa esimerkiksi mistä henkilöstökulut koostuvat. (Helanto ym. 2013, 47.)

Palkanlaskija ylläpitää yrityksen työntekijöiden palkkatietoja ja tekee palkanlaskennan 1-2 kertaa kuukaudessa asiakasyrityksen toimittamien tietojen perusteella. Palkkalaskelmat lähetetään sähköisesti suoraan järjestelmästä, jolloin paperisia palkkanauhoja ei enää käytetä. Toisena vaihtoehtona on, että työntekijöillä on tunnukset sähköiseen järjestelmään ja he pystyvät itse tarkistamaan palkkanauhansa suoraan järjestelmästä. Myös palkkojen maksaminen tapahtuu suoraan taloushallinto järjestelmän kautta, mikä nopeuttaa maksamista huomattavasti, koska palkkoja ei tarvitse syöttää maksatusjärjestelmään erikseen. Palkanmaksun yhteydessä tietoja ei tarvitse myöskään tallentaa erikseen kirjanpitoon, vaan palkanlaskennan taustalle muodostuvaan kirjanpitoon voidaan automatisoida kaikki palkkojen sivukulut. (Helanto ym. 2013, 47.)

Koska palkka on käsitteenä melko moniulotteinen, vaati se paljon niin palkanlaskentaprosesseilta kuin myös palkanhallintajärjestelmältä. Palkanlaskentaprosessissa pitää tarvittaessa pystyä käsittelemään kaikki palkkalajit mahdollisimman automaattisesti. Erilaisia palkkalajeja ovat esimerkiksi peruspalkka (kuukausi- tai tuntipalkka), urakka-palkka, loma-ajan palkka sekä lomarahana, sairausajan palkka sekä erilaiset luontoisedut. Näin monen asian huomioiminen sekä automaattinen käsittely vaatii taloushallinnon järjestelmältä todella paljon ja sen täydellinen automatisointi onkin lähes mahdotonta. (Lahti & Salminen 2014, 137–138.)

2.4.7 Raportointi ja sähköinen arkistointi

Ajantasainen raportointi sekä sähköinen arkistointi ovat yksi sähköistyvät taloushallinnon parhaista puolista. Sähköisessä taloushallinnossa tuotettu tieto on koko ajan kaikkien saatavilla. Parhaimmillaan taloushallinnon raportti on suoraan järjestelmästä otettuna, koska tällöin tieto on mahdollisimman ajan tasalla olevaa ja monilta raporteilta pääsee tarkistamaan alkuperäisen tositteen suoraan raportista. Ajan tasalla olevat ra-

portit ovat tärkeä yrityksen johdon työkalu, jolla pystytään ennakoimaan muun muassa tulevaa kassa virtaa. (Helanto ym. 2013, 50.)

Perinteisessä taloushallinnossa raportit ovat yleensä olleet vain paperisia tai PDF-muodossa olevia tiedostoja, joista ei ole suoraa yhteyttä itse tositteisiin, vaan tarvittaessa tositteet pitää etsiä raportilta löytyvän tositenumeron perusteella. Tyypillisesti tilitoimisto toimittaa taloushallinnon raportteja asiakasyritykselle kerran kuukaudessa, yleensä arvonlisäveropäivään mennessä. Tällöin toimitetut raportit ovat yleensä toissa-kuukauden raportteja ja näin ollen tieto on jo hieman vanhentunutta nopeaa reagoitua varten. (Helanto ym. 2013, 50–51.)

Sähköisen raportoinnin yleistyessä muuttuu myös kirjanpitäjältä vaadittavat vaatimukset. Kirjanpitäjän pitää jatkossa osata analysoida raportteja mahdollisimman hyvin saadaakseen tuotettua lisäarvoa asiakkaalleen. Tavallisten kirjanpitoraporttien lisäksi sähköinen taloushallinnon ohjelma tarjoaa loistavat mahdollisuudet sisäisen laskennan raportteihin sekä erilaisiin myynnin, ostojen ja palkanlaskennan raportteihin. (Helanto ym. 2013, 51.)

Sähköisessä taloushallinnossa arkistointi tapahtuu automaattisesti sähköiseen arkistoon. Sähköiset laskut, palkkalaskelmat, tiliotteet ja kaikki muut tositteet arkistoituvat automaattisesti järjestelmään. Jopa monta vuotta vanhaa tietoa on nopeaa ja vaivatonta hakea, koska sähköisessä arkistossa on käytössä monipuoliset hakuehdot ja kaikki tieto on samassa paikassa. (Helanto ym. 2013, 52.)

Perinteisessä taloushallinnossa tositteet on toimitettu tilitoimistolle fyysisesti, jolloin tietojen hakeminen jälkikäteen on sekä vaivalloista että kallista asiakkaalle, koska tilitoimistolta saattaa mennä monta tuntia yhden tositteiden etsimiseen. Sähköisessä taloushallinnossa arkistointi on tehokasta ja asiakas pystyy itse löytämään haluamansa tositteiden nopeammin, kuin olisi perinteisessä taloushallinnossa tehnyt etsimispyynnön tilitoimistolle. (Helanto ym. 2013, 52.)

Sähköisen materiaalin pysyvässä säilytykseen pitää käyttää kahta eri tietovälinettä, esimerkiksi CD-, DVD-, tai BlueRay-levyjä, joille tallennettuja tietoja ei pystytä enää jälkikäteen muuttamaan. Pysyvään säilytykseen suositellaan käytettäväksi yleistä tallennusmuotoa, joka on saatavilla selkeäkieliseksi myös muulla kuin tallennukseen käytetyllä ohjelmistolla. Tietovälineiden kunto on tarkistettava tasaisin väliajoin ja niitä pitää säilyttää turvallisessa tilassa, joka ei ole välittömässä läheisyydessä tilaan, jossa toista kopiota säilytetään. (KauppakamariTieto 2014.)

3 Sähköisen taloushallinnon järjestelmät

3.1 Järjestelmien perusominaisuudet

3.1.1 Järjestelmien valinta

Taloushallinnon järjestelmän valinnalla on todella merkittävä vaikutus siihen, kuinka sähköiseen taloushallintoon yritys tai organisaatio pääsee. Ohjelmistojen tulisi ennen kaikkea palvella yrityksen strategiaa ja tavoitteita. Yrityksen tulisi tehdä ennen ohjelmiston valintaa perusteellinen analyysi yrityksen tilanteesta ja sen perusteella suunnitella toimiva taloushallintokokonaisuus. (Lahti & Salminen 2014, 34.)

Kaikilla toimivilla yrityksillä ja organisaatioilla on käytössään jonkinlainen taloushallintojärjestelmä. Taloushallinnon tietojärjestelmät voidaan luokitella kahteen pääryhmään, taloushallinnon erillisjärjestelmiin ja kokonaisvaltaisiin integroituihin ERP-järjestelmiin, jota käsitellään kappaleessa 3.1.2. Vaikka taloushallinto onkin hyvin vakioitua ja lailla säädeltyä, on eri yrityksillä ja toimialoilla usein hyvinkin erilaiset tarpeet taloushallintoa kohtaan ja tämä onkin otettava huomioon ohjelmistoa valittaessa. Globaalisti toimivalla konsernilla on huomattavasti laajemmat vaatimukset taloushallinnonjärjestelmälle, kuin mitä ne ovat kotimarkkinoilla toimivalla pk-yrityksellä. Myös toimiala vaikuttaa ohjelmiston valintaan. Palvelualan asiantuntijaorganisaatiolla on hyvinkin erilaiset tarpeet taloushallintoalan ohjelmistoon liittyen verrattuna esimerkiksi valmisteollisuuden tai kaupan alan yrityksiin. (Lahti & Salminen 2014, 36.)

Pienillä yrityksillä taloushallinto-ohjelmisto tulee yleensä tilitoimiston kautta tai pilvipalveluna. Näiden tarpeisiin riittääkin yleensä pelkkä standardikirjanpito-ohjelmisto, jossa on tarvittavat perusosiot kuten myyntilaskutus, ostoreskontra, pääkirjanpito sekä peruseräraportointi. Lisäksi pankkiyhteys hoituu joko kirjanpito-ohjelman kautta tai pankin tarjoamana palveluna internetissä. Pienissä standardiohjelmistoissa ei käyttäjä yleensä pysty tekemään minkäänlaisia räätälöintejä, vaan ohjelmistot ovat samanlaiset kaikille. Sähköisen taloushallinnon yleistymisen kannalta avainasemassa ovat uudet palvelukokonaisuudet, joissa yritys käyttää tilitoimiston kanssa samaa ohjelmistoa internetin välityksellä. (Lahti & Salminen 2014, 37.)

Yritysten koon kasvaessa laajenevat myös taloushallinto-ohjelmiston toiminnollisuuksien tarpeet. Pienyritysohjelmistoihin verrattuna on keskisuurten yritysten taloushallinto-ohjelmistoissa huomattavasti laajemmat räätälöinti ja mukautus mahdollisuudet. Lisäksi ohjelmistoista löytyy laajempi joukko valmiita erityisominaisuuksia, kuten käyttöjärjestelmäkirjanpito tai varastonhallinta. Lisäksi keskisuurilla yrityksillä painopiste siir-

tyy pelkästä lakisääteisestä kirjanpidosta kohti kattavampaa johdon raportointia. Näin ollen keskisuurten yritysten ohjelmistoilta vaaditaan laadukkaampaa raportointi tukea verrattuna pienten yritysten ohjelmistoihin. (Lahti & Salminen 2014, 37.)

Suuryrityksillä on yleensä käytössään jokin markkinoilta löytyvä valmisohjelmisto tai omalle toimialalle tarkoitettu erityinen operatiivinen järjestelmä. Tyypillisesti suuret organisaatiot ovat hankkineet pääjärjestelmän lisäksi erilaisia osasovelluksia, jotka ovat tarvittavin osin integroitu keskenään. (Lahti & Salminen 2014, 37.)

3.1.2 ERP-järjestelmät

ERP-järjestelmät tulee sanoista Enterprise Resource Planning ja tarkoittaa suomeksi toiminnanohjausjärjestelmää. ERP-järjestelmä koostuu teknisesti toisiinsa integroiduista modulaarisista ohjelmistoista, jotka käyttävät samaa keskitettyä tietokantaa. Tyypillisesti järjestelmät sisältävät ainakin toiminnallisuudet -myyntiin, tuotantoon, projektinhallintaan, henkilöstöhallintoon, logistiikkaan ja materiaalihallintoon sekä taloushallintoon. (Lahti & Salminen 2014, 40.)

Taloushallinto on ERP-järjestelmissä avainasemassa. Yleensä järjestelmien vaiheistetut käyttöönottoprojektit lähtevät liikkeelle taloushallintomodulista. Taloushallintomoduli onkin erittäin keskeinen muiden moduulien kannalta, koska sen perustiedoissa määritellään suuri joukko ohjaustietoja, jotka vaikuttavat muihin moduuleihin sekä toimivat ohjaavina parametreina näissä. Näitä ohjaustietoja ovat esimerkiksi tilikartta ja organisaatorakenne. (Lahti & Salminen 2014, 40.)

Nykyaikaisten toiminnanohjausjärjestelmien kehitys on kulkenut vahvasti kohti erilaisia toimialaratkaisuja ja järjestelmätoimittajat ovat panostaneet voimakkaasti myös pk-yrityksille suunnattuihin ERP-versioihin. Aikaisemmin ERP-järjestelmät olivat lähinnä suuryritysten käytössä. Kuten myös monilla muilla järjestelmillä, myös erilaisilla ERP-järjestelmillä on omat vahvuutensa. Toiset saattavat olla vahvempia jonkin tietyn toimialan erikoisprosesseissa ja toiminnallisuudessa, kun taas jonkun toisen järjestelmän vahvuudet saattavat olla tietyssä toiminnossa kuten logistiikassa tai HR-toiminnallisuudessa. ERP-järjestelmien kyvykkyys toimia viimeisimpien taloushallinnon sähköisten uudistusten kanssa vaihtelee suuresti ja usein ERP-järjestelmiin integroidaankin muita taloushallinnon erityissovelluksia, kuten raportoinnin tai palkkahallinnon osasovelluksia. (Lahti & Salminen 2014, 40–41.)

3.1.3 Paketti- ja valmisohjelmistot

Paketti- ja valmisohjelmistojen kohdalla puhutaan ohjelmistoista, jotka ovat tyypillisesti hyvin standardeja ja niistä löytyy melko kattavat ominaisuudet ja toiminnallisuudet käyttötarkoitustensa mukaisiin prosesseihin. Näiden ohjelmistojen heikkous onkin siinä, että nämä eivät välttämättä automaattisesti toimi yritysten muiden ohjelmistojen kanssa, vaan ne joudutaan erikseen integroimaan niihin. Tästä johtuen ohjelmistoissa on yleensä valmiina perusrajapinnat yleisiin liittymä- ja tiedonsiirtotarpeisiin. Näille valmisohjelmistoille löytyy Suomessakin omat markkinansa ja toimittajansa muun muassa kirjapito- ja maksuliikenneohjelmistoissa, ostolaskujen sähköisen käsittelyn sovelluksissa sekä palkka- ja HR-ohjelmistoissa. (Lahti & Salminen 2014, 41.)

3.2 Integroitu taloushallinto

Automatisoitua sähköistä taloushallintoa voidaan tänä päivänä hyvin kutsua integroiduksi taloushallinnoksi. Integraatio ei koske pelkästään yrityksen omia toimintoja, työntekijöitä ja järjestelmiä, vaan koko yrityksen arvoketjua. Laajassa kokonaisuudessa integraatioon liittyvät rajapinnat eri sidosryhmiin, kuten viranomaisiin tai asiakkaisiin. Jos yritys haluaa löytää optimaalisen tehokkuuden toimintaansa, on toimiva integraatio välttämätön. (Lahti & Salminen 2014, 42.)

Kirjanpidon kirjausten tekeminen on nykypäivänä hajautunut hyvin pitkälti yritysten operatiivisiin prosesseihin, sillä kirjausten alkulähteet löytyvät usein myynnistä, varastosta sekä osto-osastolta. Mikäli eri toiminnoissa on käytössä omat järjestelmät, on integraation tavoitteena saada tiedot ja kirjanpidon kirjaukset näistä esijärjestelmistä automaattisesti yhteiseen tietokantaan. Täydellinen integraatio vähentää merkittävästi saman tiedon syöttämistä ja käsittelyä useaan kertaan, vähentää virheiden määrää sekä nopeuttaa ja parantaa tiedon kulkua. (Lahti & Salminen 2014, 42.)

Parhaimmillaan täydellisesti integroidut tietojärjestelmät kattavat kaikki yrityksen toiminnot ja suurin osa kirjanpidon kirjauksista saadaan integraation kautta. Järjestelmiä ohjataan ohjaustiedoin, joissa määritellään automaattiset kirjaus- ja muut käsittelysäännöt. Tehokkaan ja toimivan ohjelmistoratkaisun löytämiseksi onkin ohjaustietojen suunnittelu ja toteutus keskeisessä ja tärkeässä asemassa. Taloushallinnon näkökulmasta keskeisimmät integraationtarpeet koskevat tilaus-toimitusketjua sekä materiaalihallintoa. (Lahti & Salminen 2014, 42.)

Integraatio sekä sähköiset taloushallinnon ohjelmistot ovat muuttaneet myös kirjanpitäjien työnkuvia, sillä työ keskittyy vanhan tallennustyön sijasta mahdollisten virhetilan-

teiden selvittämiseen sekä integraatiolähteiden täsmäyttämiseen pääkirjanpidossa. Näin ollen kirjanpitäjiltä vaaditaan entistä parempaa järjestelmäosaamista sekä ymmärrystä eri operatiivisista toiminnoista, kuten osto- ja myyntitoiminnoista. Virheellinen perustieto, kuten väärä hinta, esimerkiksi ostomodulissa aiheuttaa virheitä ja sitä kautta manuaalista työtä taloushallinnossa. (Lahti & Salminen 2014, 43.)

Taloushallinnon toimenkuvien muutoksen vuoksi opetushallitus suunnittelee Taloushallinnon erikoisammattitutkimuksen uusimista ja on pyytänyt lausuntoja tutkinnon perusteista. Suomen Taloushallintoliiton osaamisalueen johtaja Sirpa Airola toteaa alan olevan murroksessa ja sähköisten prosessien sekä automaation vähentävän manuaalista työtä. ”Sinänsä Taloushallinnon erikoisammattitutkinnon taloushallinnon osaamisalaa koskevat muutokset ja tutkinnon osien kriteerit ovat selkeitä ja hyviä. Mutta ne antavat tilitoimistonäkökulmasta katsoen liian hajanaisen ja vanhankantaisen kuvan erityisasiantuntijatehtävissä toimivan henkilön ammattitaidosta” Airola kertoo. Lisäksi Airola toteaa, että sähköisten järjestelmien hyödyntäminen ja automaatio eivät pysty korvaamaan ihmistä tiedon tulkinnassa ja johtopäätösten tekemisessä. (Suomen Taloushallintoliitto Ry 2014.)

Omien kokemusten pohjalta pystyn hyvin vahvistamaan virheidenkäsittelyn ongelmat. Jos esimerkiksi sähköisessä laskujen hyväksymisohjelmistossa tapahtuu virhe mitä ei heti huomata, virhe siirtyy kirjanpitoon ja sen selvittäminen vie tuplasti enemmän aikaa. Myös mahdollisten perintälaskujen käsittely integroidussa järjestelmässä on monimutkaista sekä aikaa vievää, jos laskujen käsittely ja maksaminen tapahtuu eri ohjelmistoissa. Tämän vuoksi uusien kokonaisvaltaisten taloushallinnon ohjelmistojen järjestelmät helpottavatkin tätä asiaa tulevaisuudessa.

4 Nykyaikaiset ohjelmistot

4.1 Procountor

Procountor on täysin sähköinen taloushallinnon ohjelmisto, joka soveltuu käyttöön niin yrityksille kuin tilitoimistoille. Procountorilla yritys voi laatia ja lähettää myyntilaskuja, tarkistaa ja maksaa ostolaskuja sekä seurata yrityksen taloudellista tilaa, missä ja milloin vain. Procountor toimii kokonaisuudessaan pilvipalveluna, joten sen käyttö onnistuu todellisuudessa missä vain, kunhan vaan internet-yhteys on muodostettu. Tämä tuo ohjelman käyttöön täysin uutta joustavuutta sekä helpottaa sen käyttöä. Procountorilla pystytään tekemään niin yritysten kirjanpito, palkanlaskenta kuin myös viranomaisilmoitukset. Kaikki sähköisen taloushallinnon hoitamiseen tarvittavat yhteydet, kuten verkko-

lasku- ja pankkiyhteydet, ovat valmiina Procounorissa. Yritykset ja tilitoimistot voivat valita haluamansa paketin, jotka ovat erilaisia niin ominaisuuksiltaan kuin myös hinnoiltaan. Procounorilla yritys pystyy viemään taloushallintonsa täysin uudelle tasolle sekä hoitamaan koko taloushallinnon kierron yhdessä ja samassa ohjelmistossa. (Procounor, Ohjelmisto 2014.)

Procounor Myynti on helppokäyttöinen sähköinen laskutusohjelma, joka sisältää monipuoliset työkalut myyntilaskujen laadintaan ja lähettämiseen joko yksitellen tai monta laskua kerrallaan. Procounor Myynti on myös yrityksille kätevä tapa aloittaa sähköiseen taloushallintoon tutustuminen. Laskut voidaan lähettää liitteineen niin verkkolaskuina, sähköpostitse kuin myös tulostuspalvelun kautta postitse. Tulostuspalvelu säästää yritysten aikaa ja rahaa, kun paperisia laskuja ei tarvitse enää tulostaa, kuorittaa ja viedä postiin. Pankkiyhteys noutaa automaattisesti tiliotteet sekä viitteet päivittäin, mikä pitää myyntireskontran koko ajan tasalla ja näin tehostaa myynnin hallintaa. Paketti sisältää myös asiakas- ja tuoterekisterit, jotka helpottavat laskujen laadintaa sekä tehostaa myynnin seuranta. (Procounor Myynti 2014.)

Procounor Osto on kustannustehokas ja luotettava paketti sähköiseen ostolaskujen vastaanottoon, kierrätykseen, maksamiseen sekä arkistointiin. Laskuja voidaan ottaa vastaan aitoina verkkolaskuina, skannauspalvelun kautta sekä tietysti syöttämällä käsin. Laskut maksetaan täysin SEPA-yhteensopivan pankkiyhteyden kautta, joten maksuja ei tarvitse siirtää erilliseen maksatusohjelmaan. Laskut arkistoituvat automaattisesti sähköiseen arkistoon, joten niitä on helppo etsiä myös jälkikäteen. Procounor Oston hankkimalla yritykset pystyvät säästämään aikaa ja rahaa, koska ostolaskujen käsittelyyn ei kulu enää niin paljoa työaikaa eikä -panosta. (Procounor Osto 2014.)

Procounor Taloushallinto on täysin sähköisen taloushallinnon mahdollistava ohjelmisto, jolla pystytään hoitamaan myyntilaskutuksen, ostolaskujen käsittelyn, reskontran, palkanlaskennan, kirjanpidon, yrityksen talouden seurannan sekä arkistoinnin yhdellä ja samalla ohjelmistolla. Samalla saat käyttöösi kaikki sähköisen taloushallinnon hoitoon tarvittavat yhteydet verkkolaskuyhteyksistä sähköisiin viranomaisilmoituksiin. Procounor Taloushallinto soveltuu erinomaisesti asiakasyrityksen ja tilitoimiston väliseen yhteiskäyttöön. Se sisältää kaikki Procounor Myynnin ja Oston ominaisuudet sekä moni muita ominaisuuksia ja se onkin kaikki mitä sähköiseen taloushallintoon siirtyvä yritys tarvitsee. Procounor Taloushallinto on saatavissa neljänä eri kuukausiveloituksellisenä pakettina, jotka sisältävät eri määrän tositteita. Halvimman paketin kuukausihinta on 65 euroa kuukaudessa ja kalliimman 795 euroa kuukaudessa. Tositteita halvimpaan

pakettiin sisältyy 50 kappaletta kuukaudessa ja kallein 2000 kappaletta kuukaudessa ja ne ovat jakautuneet tasaisesti eri tositelajeihin. Näin ollen yritys saa räätälöityä paketin juuri haluamakseen ja pystyy siirtämään voimavaroja suoraan liiketoiminnan pyörittämiseen. (Procountor Taloushallinto 2014.)

Procountor Tallennus on tilitoimistoille suunnattu moderni ratkaisu taloushallinnon tuottamiseen silloin, kun ei tarvita saman ohjelmiston yhteiskäyttöä asiakkaan kanssa. Tilitoimiston ei tarvitse huolehtia erillisistä ohjelmistoasennuksista tai päivitysten asennuksesta, vaan Procountorin Tallennus toimii muiden Procountor-pakettien tapaan pilvipalveluna. Ohjelmisto sisältää kaikki tarvittavat toiminnot kirjanpidon, palkanlaskennan, matkalaskujen, raportoinnin ja viranomaisilmoitusten tekemiseen. Mukana tulevan pankkiyhteyden ansiosta kirjanpitoa pystytään tehostamaan tiliotteiden ja viitteiden automaattitiliöinneillä. Procountor Tallennus onkin todella kilpailukykyinen vaihtoehto tilitoimistoille, jotka haluavat tehdä perinteistä taloushallintoa nykyaikaisella otteella. (Procountor Tallennus 2014.)

4.2 Promicro

ProMicro eli Baswaren iBanking on erityisesti pienille yrityksille suunnattu ohjelmisto, jossa asiakas voi itse hoitaa myyntilaskujen tekemisen, ostolaskujen hyväksynnän ja maksatuksen sekä saatavien seurannan. Ohjelmistossa tiliöidään myös pankin tiliotteet suoraan. Näiden jälkeen materiaali siirretään erilliseen taloushallinnon kirjanpito-ohjelmistoon. Näin ollen ProMicroa ei voida pitää täydellisenä sähköisen taloushallinnon järjestelmänä, vaan se on taloushallinnon esiohjelmisto, joka helpottaa tilitoimiston ja asiakkaan välistä toimintaa sekä arkistoi verkkolaskut sähköisesti. (PRO Taloushallintoprosessit 2014, 5.)

ProMicro perustuu siis kolmeen pääasiaan, ostolaskujen kierrätykseen, myyntilaskujen laadintaan sekä maksujen hoitamiseen ja seurantaan. ProMicroon saa reaaliaikaiset saldot ja tiliotteet jokaisesta pankista ja ne pystytään saamaan järjestelmään joko päivittäin, viikoittain tai kuukausittain. Myös viitetapahtumat saadaan noudettua järjestelmään suoraan ja näin ollen myyntireskontra pysyy koko ajan tasalla. Myös ulkomaan maksujen maksaminen onnistuu ProMicron kautta. (ProMicro esittely 2014, 6.)

Ostolaskut tulevat järjestelmään joko aitoina verkkolaskuina tai skannauspalvelun kautta. Lisäksi ostolaskuja voidaan syöttää erilliselle maksupohjalle, jonne laskujen kuvat voidaan liittää manuaalisesti mukaan. Asiakkaista saatava toimittajarekisteri helpottaa laskujen manuaalista laadintaa. Toimittajarekisterin taakse pystytään myös laatimaan

tiliointisääntöjä joko asiakkaan nimen tai esimerkiksi viitenumeron perusteella. Näin ollen tietyn asiakkaan laskut saadaan tiliöityä automaattisesti ja kirjanpitäjän tehtäväksi jääkin tiliöinnin tarkastaminen. Tämä nopeuttaa ostolaskun prosessia, käsittelyä ja vapauttaa kirjanpitäjän aikaa muuhun työhön. Maksut saadaan maksettua helposti kyseisen laskun takaa ja ne siirtyvät järjestelmästä suoraan erilliseen kirjanpidon ohjelmistoon. (ProMicro esittely 2014, 7.)

Myyntilaskut laaditaan selkeälle laskupohjalle, jonne tiedot saadaan haettua suoraan erillisestä asiakasrekisteristä sekä erillisestä tuoterekisteristä. Asiakkaan taakse pystytään määrittämään eri maksuaikoja, alennuksia sekä laskunlähetytapoja. Laskut pystytään lähettämään verkkolaskuina, Itellan iPost-kirjeenä, paperikirjeenä tai sähköpostina. Liitteitä laskuille ei valitettavasti pysty lisäämään. Tiliotteelle tulevat maksut kohdistuvat viitteiden avulla oikeille laskuille ja näin ollen myyntireskontra päivittyy automaattisesti oikeaksi. Ajantasaisuus helpottaa niin raportointi kuin myös mahdollista laskujen perintää. (ProMicro esittely 2014, 8.)

ProMicrosta pystyy tulostamaan suoraan myyntiraportteja joko asiakaskohtaisesti, tuotekohtaisesti tai ajanjaksoittain. Reskontralistat tulostuvat halutulle päivälle niin ostokuin myös myyntiraporteista. Kassaennusteella yritys pystyy parantamaan rahaliikenteen kontrollia sekä tehostamaan maksukyvyyn suunnittelua. (ProMicro esittely 2014, 10–11.)

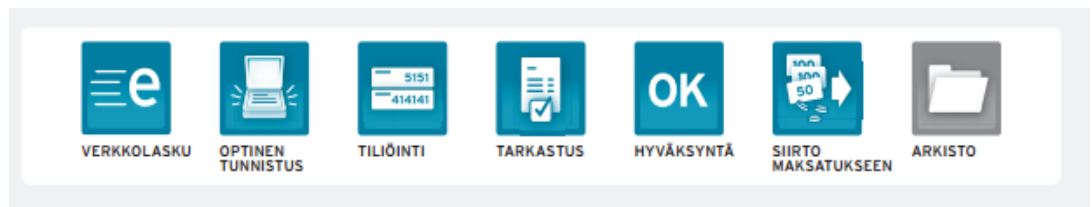
Tietojen arkistointi ProMicrossa tapahtuu kätevästi yhdestä paikasta. Ohjelmaan tulleet tiliotteet, ostolaskut sekä lähetetyt myyntilaskut arkistoituvat automaattisesti ja niitä pystytään selaamaan asiakkaittain, tuotteittain tai erilaisilla aikarajoilla. (ProMicro esittely 2014, 12.)

Yritys hyötyy ProMicrosta monella eri tavalla. Se pystyy seuraamaan yrityksen koko maksuliikennettä reaaliajassa sekä siirtämään aikaa taloushallinnosta varsinaiseen liiketoimintaan. Lisäksi lähes kaikki yrittäjän tarvitsemat taloushallinnon prosessit löytyvät samasta paikasta. Palkanlaskentaa ProMicrosta ei valitettavasti löydy, mutta erillisiä maksutiedostoja ohjelmasta pystytään maksamaan. Lisäksi sähköinen arkistointi sekä paperittomat laskut vähentävät paperien selvittelyä ja siirtävät aikaa muuhun toimintaan. ProMicron muita puolia käsittelen Accountorin työntekijöille suunnatun kyselyn tuloksia analysoidessani kappaleessa 6. (ProMicro esittely 2014, 17.)

4.3 eOffice

Basware eOffice on verkkopohjainen laskujen kierrätysjärjestelmä, johon laskut luetaan sisään joko aitoina verkkolaskuina tai skannauspalvelun kautta verkkolaskuiksi muutettuna. Laskut käsitellään, tarkistetaan ja tiliöidään eOfficessa, jonka jälkeen ne siirretään eteenpäin kirjanpito-ohjelman reskontraan. Reskontrasta laskut laitetaan maksuun erillisen maksuohjelman kautta. (PRO Taloushallintoprosessit 2014, 5.)

eOfficen avulla pystytään automatisoimaan kaikki osto- ja matkalaskujen käsittelyvaiheet laskujen vastaanotosta niiden sähköiseen arkistointiin asti. eOffice hyödyntää optista tunnistusteknologiaa, jonka avulla erikseen skannatusta laskusta pystytään automaattisesti tunnistamaan laskun tiedot. (Basware 2008.)

Kuvio 4. eOfficen laskunkiertoprosessi. (Basware 2008.)

Laskun saapumisen ja tunnistuksen jälkeen lasku tiliöityy automaattisesti sen lähettäjän taakse muodostetun tiliöintisäännön mukaan. Jos tiliöintisääntöä ei ole luotu, tiliöi kirjanpitäjä sen manuaalisesti. Manuaalinen tiliöinti on taas pois laskujenkierrätyksen tehokkuudesta, koska tiliöinti vie kirjanpitäjän aikaa. Tiliöinnin jälkeen lasku lähtee tarkastus- ja hyväksymiskiertoon ennalta määritellylle henkilölle. Tarkastajia ja hyväksyjä voidaan määrittää myös useampia. Järjestelmä muistuttaa hyväksymiskierron käyttäjiä yhdellä sähköpostilla, joka sisältää linkin mistä pääsee suoraan tarkastamaan tai hyväksymään laskun. Hyväksymisen jälkeen lasku siirretään muihin taloushallinnon järjestelmiin maksatusta varten. Selainpohjainen käyttöjärjestelmä ei tarvitse erillistä ohjelmistoasennusta, joten se soveltuu täydellisesti myös etäkäyttöön. (Basware 2008.)

eOfficen sähköinen arkisto on todella itsenäinen ja älykäs pysyväärkisto sekä tehokas käyttöarkisto. Arkistoituja laskuja pystytään hakemaan monipuolisilla hakuohdoilla esimerkiksi tiettyyn projektiin tai kustannuspaikkaan liittyen. eOfficen arkistossa materiaalit voivat olla missä tiedostomuodossa tahansa. Selainpohjaisen järjestelmän takia arkisto on käytettävissä ajasta ja paikasta riippumatta. (Basware 2008.)

Koska eOffice on pelkkä laskujen kierrätysohjelma, on se hieman vaikeakäyttöinen silloin, kun jotain pitää tarkistaa kirjanpidosta. Ohjelmistosta huomaa, että se on yksi ensimmäisistä tämän kaltaisista järjestelmistä. Ohjelmiston käyttö on hieman aikaa

vievää, koska perus- ja tilitietojen tarkastus tapahtuu eri ikkunassa, kuin missä itse tiliöinti tapahtuu. Tämä vie turhaa aikaa, koska myös itse tiliöinti pitäisi pystyä tekemään samassa paikassa tietojen tarkastuksen kanssa. Lisäksi sivujen lataamisessa menee välillä turhan kauan aikaa. eOffice tekee laskujen kierrätyksestä ja arkistoinnista huomattavasti helpompaa ja tehokkaampaa kuin mitä se on perinteisessä kirjanpidossa. Nykyaikaisten täysin sähköisten kirjanpitojärjestelmien yleistyessä ja kehittyessä jää eOffice hieman jalkoihin, koska saman laskujen kierrätyksen pystyy nykyisin tekemään samassa järjestelmässä kirjanpidon kanssa. Tämä tekee eOfficen kaltaisista ohjelmistoista turhia ja uskoisin näiden jäävän pikku hiljaa pois ohjelmistoyritysten valikoimasta.

5 Sähköisen taloushallinnon apuvälineitä

5.1 eTasku

eTasku on mobiilisovellus, jonka avulla yritykset pystyvät toimittamaan kaikki yrityksen kuitit helposti ja vaivattomasti kirjanpitäjälleen. eTaskun käyttölogiikka on pitää yrityksen käteiskuitit tallessa, tämä kun on yleensä yksi yrittäjien ja yritysten keskeisistä ongelmista. eTaskun päätarkoitus onkin tehdä käteiskuittien toimittamisesta kirjanpitäjälle mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista. (Keränen 2014.)

eTaskun käyttö on todella yksinkertaista. Yrittäjä lataa puhelimeen eTaskun mobiilisovelluksen, ja rekisteröi yrityksensä järjestelmään. Yrittäjä ottaa käteiskuitista kuvan, joka siirtyy suoraan eTaskun sovelluksen kautta web-portaaliin. Web-portaali on eTaskun internetiin luotu palvelu, jonne kaikki kuitit tallentuvat. Web-portaaliin on linkitetty yhteys, jota kautta kuiteista otetut kuvat siirtyvät näkyville myös kirjanpitäjän sivuille, jossa kirjanpitäjä pystyy muuttamaan kuittien tietoja sekä tiliöimään kuitit. Tiliöintien jälkeen kirjanpitäjä pystyy luomaan tiedoston, jolla tiliöinnit siirtyvät suoraan käytettyyn kirjanpito-ohjelmistoon. Näin ollen kaikki maksun käsittelyn vaiheet on mahdollista käsitellä sähköisesti eikä kenenkään tarvitse tulostaa, kopioida tai postittaa mitään. (Keränen 2014.)

Yrittäjälle eTaskun käyttö on todella vaivatonta. Yrityksen rekisteröinnin jälkeen sovellus on heti valmiina käytettäväksi ja kirjanpitäjä voidaan liittää yrityksen sivuille vasta myöhemmin. Tämä helpottaa toiminnan aloitusta, koska yrittäjä ei ole riippuvainen tiliöimistön toimista, vaan aloitus saadaan tapahtumaan heti. Yrittäjän otettua kuvan pystyy hän halutessaan lisäämään tositteeseen kirjanpitäjää helpottavia tietoja kuten ostopäivän, oston mahdolliset lisätiedot tai vaikka maksutavan. Tallennuksen jälkeen tosite siirtyy kaikkine tietoineen heti kirjanpitäjän saataville. (Keränen 2014.)

eTaskun kohdalla herää kysymys siitä kuinka virallisia sähköisesti tulevat kuittikopiot ovat. Kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista kerrotaan, että tietotekniikan kehittymisen myötä tositteiden laatimis- ja säilytystavat ovat muuttuneet aikaisempaa monimuotoisemmaksi. Näin ollen kuvatiedostona olevat tositteet ovat nykyaikana täysin laillisia tositteita ja täyttävät kirjanpitolain vaatimukset. Lisäksi kuittien säilyttäminen on helpompaa, koska kuitit tallentuvat eTaskun omaan kansioon, jossa ne säilyvät kirjanpitolain vaatiman 6 vuotta. (YLEISOHJE kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 2011, luku 2.3)

Kuten jo edellisessä kappaleessa mainitsin, on eTaskuun liittynyt myös paljon ennakkoluuloja, joten sen kasvu ja yleistyminen on vasta alkanut. Itse näen eTaskun todella potentiaalisena ja monipuolisena sovelluksena varsinkin pienille yrityksille. Tämän hetkiset varsinaiset sähköiset taloushallinnon ohjelmistot ovat vielä hieman kankeita pienten yritysten käyttöön, joten eTasku täyttää tämän tarpeen todella hyvin. eTasku tekee yhteistyötä jo yli 250 tilitoimiston kautta ja määrä kasvaa kuukausittain. Tällä hetkellä eTaskusta voidaan viedä tositteita suoraan ASCII-muotoisena Aditron Tikon-ohjelmistoon sekä XML-muotoisena Visman Fivaldiin. Lisäksi Visman Netvisorin pystyy lataamaan eTaskun verkkoportaalista erillisen PDF-muotoisen tiedoston, jonka voi liittää kirjauksen yhteyteen. (Keränen 2014.)

Heinäkuussa tulleessa tiedotteessa eTasku tiedotti myyneensä 35 % yhtiön osakekannasta ProCountorille, joten tämä helpottanee yhtiön laajenemista ja tuo sovelluksen pariin lisää atk-osaamista (eTasku 2014). Näin ollen ProCountorin ja eTaskun välille ollaan rakentamassa integraatiota ja tämä tuonee uusia mahdollisuuksia myös ProCountorin toimintaan. Suurimman hyödyn yhteistyöstä voisikin saada sillä, että ProCountoriin pystyisi siirtämään kuvia suoraan kännykästä, mikäli yrittäjällä olisi käytössä niin ProCountorin kuin myös eTaskun oikeus. Muihin taloushallinnon ohjelmistoihin ei suoraan integroitua yhteyttä vielä ole, mutta näihin ohjelmistoihin kirjanpitäjä voi tehdä kirjaukset käsin ja säilyttää kuitit eTaskussa tai vaihtoehtoisesti tulostaa kuitit muun kirjanpidon osaksi. Tällöinkään yrittäjän ei tarvitse enää erikseen lähettää kuitteja tilitoimistoon, vaan ne siirtyvät suoraan eTaskun mukana kirjanpitäjälle (Keränen 2014).

5.2 S-Business-kortti

S-Business-kortti on S-ryhmän yrityksille tarjoama kortti, jolla yritykset pääsevät eroon ainaisesta kuittien etsinnästä sekä saavat ostamistaan tuotteista tai palveluista alennusta. S-Business-kortilla ostetut tapahtumat tallentuvat erilliseen kuittiarkistoon, josta tiedot siirtyvät halutessaan suoraan yrityksen taloushallintojärjestelmään. Näin ollen

yrietykset säästävät korttia käyttämällä sekä aikaa kuitittomuudella että rahaa saaduilla alennuksilla. Ja mikä parasta, S-Business-kortti on yrityksille täysin ilmainen. (S-Business 2014.)

S-Business-kortti käy yli 1600 S-ryhmän toimipaikkaan, kuten ABC-liikennemyymälöissä, Prismoissa, S-marketeissa sekä Kodin Terroissa. Kortin on tarkoitus toimia pian myös kaikissa S-ryhmän toimipaikoissa. Kortilla pystyy maksamaan esimerkiksi polttoaineita, kokoustarjoiluita tai vaikkapa hotellimajoituksia. Samankaltaisia kortteja on tarjolla esimerkiksi muilla polttoaine- asemilla, mutta näin laajaa ja monessa eri toimipaikassa toimivaa korttia ei ole kenelläkään muulla tarjota. (S-Business 2014.)

Jos korttia voidaan pitää yrittäjän kannalta todella hyödylliseltä, sitä samaa voidaan sanoa myös taloushallinnon näkökulmasta riippumatta siitä hoitaako yrityksen taloushallinto oma taloushenkilö vai tilitoimisto. Kortin merkittävimpiä hyötyjä kirjanpitäjän näkökulmasta on se, etteivät kortinkäyttäjän kuitit ole enää hukassa. Kuukausittainen korttilasku sisältää kaikki kirjanpidossa tarvittavat tositetiedot edellisen kuukauden ostotapahtumista, joita yksittäisellä kortilla on tehty. Näin ollen korttilasku sisältää siis useita yksittäisiä ostotapahtumia, jotka on eritelty yhdelle koontilaskulle tai korttikohtaiselle laskulle. (S-Business 2014.)

Varsinainen S-Business-asiakkaan alv-vähennyskelpoinen tosite onkin siis S-Business-korttilasku. Ostotapahtuman kuittiin tulostuu teksti ”Kuittikopio, tositetiedot korttilaskulla”. Näin ollen ostotapahtuman kuittia ei tarvitse säästää. Korttilaskulle tulostuu eriteltyinä jokaisesta ostosta seuraavat tiedot: Ostettu tuote tai palvelu, määrä, yksikköhinta (sis. alennus ja alv), alentamaton hinta (sis. alv), alennus yhteensä (sis. alv), summa yhteensä (alv 0 %), Alv % ja yhteensä euroa (sis. alv). (S-Business 2014.)

S-Business-kortin hankkiville yrityksille avataan tunnukset S-Business Extranetiin, jossa taloushallinnon henkilöt pääsevät seuraamaan ja siirtämään tietoja kulu- ja matkahallintasovelluksiin sekä kirjanpidon järjestelmiin. Extranet-palvelu mahdollistaa manuaaliset ja automaattiset siirrot esimerkiksi Basware TEM:in, Legium M2:in sekä SAP Travel Managementin järjestelmiin. Lisäksi Extranet-palvelussa pystyy muodostamaan räätälöidyt raportit halutuista ostotapahtumista helposti ja nopeasti. (S-Business 2014.)

S-Business-kortin ehdottomia heikkouksia on se, että se käy ainoastaan S-Ryhmän toimipaikoissa. Näin ollen yrityksen korttiosotot ovat sidottuja S-Ryhmän toimipaikkoihin sekä hintoihin. Kortti ei siis sovikaan läheskään kaikille yrityksille, vaan sen hyödyt riip-

puvat siitä kuinka paljon kortille tulee käyttöä. Jos esimerkiksi yrityksen myyntiedustaja matkustaa paljon ympäri maata, on kortista todella paljon hyötyä, koska hotelliyöt sekä auton polttoaineiden ostot pystytään kuittaamaan suoraan S-Business-kortilta. Tämä helpottaa myyntiedustajan taakkaa, koska matka- ja kulukorvauksia ei tarvitse maksaa omilla rahoilla ja täten odottaa yrityksen korvauksia matkoista. (S-Business 2014.)

Samankaltaisia kortteja on tarjolla esimerkiksi ST1-, Neste Oil-, sekä Teboil-huoltoasemaketjuilla. Kortit toimivat samalla tavalla S-Business-kortin kanssa. Korteilla maksetaan ostokset kyseisten ketjujen huoltoasemilla ja kuitit tulevat kirjanpitoon kootusti yhdellä laskulla kerran tai kaksi kertaa kuukaudessa. Kaikkiin kolmen ketjun kortteihin voidaan valita joko täyden osto-oikeuden tai rajoitetun osto-oikeuden, jolla pystyy ostamaan pelkästään esimerkiksi polttoainetta, mutta ei huoltamotuotteita. Korttien ongelmat ovat samoja kuin S-ryhmän kortissa. Kortit toimivat ainoastaan kyseisten ketjujen liikkeissä ja tämä rajoittaa niiden käyttöä todella paljon. Helposti käykin niin, että yrityksellä pitää olla kaikkien huoltamoketjujen kortit erikseen, jotta niistä saadaan parhaat hyödyt irti. Näin ollen kortteja pitää olla lompakossa todella monta, mikä saattaa ärsyttää yrittäjiä. Jos tämän seikan jättää pois mielestä, ovat kortit todella helppoja käyttää, sekä poistavat ainaisen kuittien säilytyksen tuskan kokonaan. (ST1 2014; Neste Oil 2014; Teboil 2014.)

5.3 Basware Pay

Syyskuussa 2013 julkaisivat maailman johtava verkkolaskutuksen ja hankinnasta maksuun -ratkaisujen toimittaja Basware Oyj sekä yksi maailman johtavista luottokortti-yrityksistä Mastercard uutisen, jossa he kertoivat aloittavansa yhteistyön. Yhteistyö yhdistää Mastercardin yhden maailman suurimmista maksuverkoista Basware Commerce Network -verkostoon. Yhteistyöllä aloitetaan täysin uudenlainen yritysten välinen sähköinen maksutapa, jolla tarjotaan toimittajille nopea rahan kotiuttamisen mahdollisuus sekä ostajalle pidemmät maksuajat. (Basware 2013.)

Yritykset ympäri maailmaa ovat etsineet uusia tapoja, joilla hyödyntää verkkolaskun sekä hankinnasta maksuun -ratkaisujen mahdollistamia etuja yrityksen toiminnassa. Pitkät maksuajat ovat olleet ongelmallisia erityisesti kalliissa kansainvälisissä maksuisissa. Ongelmat ovat johtuneet paperilaskutukseen liittyvistä paljon aikaa vievistä laskujen käsittelyprosesseista, huonolaatuisista laskutustiedoista sekä heikosta kassavirran hallinnasta, joka on pahimmillaan heikentänyt jopa yrityksen luotettavuutta toimittajana. Mastercardin ja Baswaren yhteistyöllä on tarkoitus saada ratkaisu tähän ongelmaan,

niin että laskuttajat saavat suorituksen nopeasti ja ostajat saavat lisää maksuaikaa. (Basware 2013.)

Basware Pay perustuu verkkolaskutukseen, jota Basware tekee ostajan ja myyjän välillä. Kun lasku on lähtenyt ja se on hyväksytty ostajan päässä, Basware Pay lähettää viestin hyväksynnästä myyjälle. Viestin saatuaan myyjä voi halutessaan saada rahat suoraan tililleen ilman viivästyksiä. Tällöin hyödynnetään Mastercardin virtuaalikorttitekniikkaa sekä pankkiyhteyksiä. Jos myyjä ottaa rahat suoraan tililleen, joutuu hän maksamaan siitä provision Mastercardille, Baswarelle sekä rahoittavalle pankille samalla tavalla kuin normaalissa luottokorttimaksussa. Maksettava provisio on kuitenkin pienempi kuin normaalissa luottokorttimaksussa. Tämä johtuu siitä, että maksujen määrät ovat huomattavasti kuluttajabisnestä isompaa. (Herrala 2014.)

Basware Pay:n tarkoitus on siis auttaa myyjää saamaan rahat nopeammin käyttöönsä ja näin ollen tehostaa kassavirran hallintaa sekä vauhdittaa rahan liikkumista. Basware Pay:n avulla ostajat voivat myös pidentää maksuaikojaan ja tällöin kaikki hyötyvät. Myyjät saavat rahansa haluamallaan hetkellä ja ostajat saavat lisää maksuaikaa. Baswaren ja Mastercardin yhteistyön perusajatus onkin se, että kiistattomat saatavat liikkuvat oikeaan osoitteeseen mahdollisimman nopeasti. (Herrala 2014.)

Basware Pay on todella hyödyllisen sekä käytännöllisen oloinen palvelu, jolla myyjät pystyvät kontrolloimaan rahan liikkumista mahdollisimman pienillä kustannuksilla. Myyjä saa rahat tililleen saman tien, eikä näin ollen joudu stressaamaan ostajan mahdollisista maksumyöhästymisistä. Yritin etsiä tietoa siitä, että miten käy jos ostaja ei pystykään maksamaan laskuaan yritykselle, mutta en tuota tietoa löytänyt. Olisi mielenkiintoista tietää joutuvatko myyjät palauttamaan jo mahdollisesti käyttämänsä rahat Mastercardille vai kirjataanko menetys Mastercardin luottotappioksi. Kokonaisuudessa palvelu on käyttökelpoinen palvelu ainakin yrityksille, jotka haluavat kontrolloida saapuvia maksuja sekä saada parhaan kierron rahoilleen. Myös kansainvälisessä kaupankäynnissä palvelusta on todennäköisesti paljon hyötyä.

6 Käyttäjäkokemukset

Toteutin työpaikallani kyselytutkimuksen, jossa halusin selvittää kirjanpidon ammattilaisten omia mielipiteitä sekä käyttäjäkokemuksia sähköisen taloushallinnon ohjelmistoista. Koska kysely tehtiin oman työpaikkani henkilökunnalle, pystyin rajamaan taloushallinnon ohjelmistot kolmeen vaihtoehtoon kyselyä tehdessä. Vaihtoehdot olivat Pro-

Micro, eOffice sekä Procountor. Jätin yhdeksi vaihtoehdoksi muun ohjelmiston, jotta mahdolliset muut ohjelmistot tulisivat myös mukaan vastauksiin. Itse kysymykset olivat yksinkertaisesti mitä hyviä ja mitä huonoja puolia olet sähköisen taloushallinnon ohjelmistoja käyttäessä huomannut. Halusin muotoilla kysymykset näin yksinkertaiseen muotoon, jotta saisin mahdollisimman monipuolisia ja erilaisia vastauksia. Tällä tähtäsin mahdollisimman laadukkaisiin vastauksiin.

Kyselyn lähetin yhteensä seitsemälletoista vastaajalle ja vastauksia sain yhteensä 14, vastausprosentin ollessa 82,35 %. Yhtä vastaajaa lukuun ottamatta kaikki olivat käyttäneet ProMicroa ja eOfficen käyttäjiäkin oli yhteensä 10 henkilöä. Valitettavasti Procountor on työpaikallani todella uusi ohjelmisto ja vain 3 henkilöä vastasi käyttäneensä sitä työssään. Tämä on hieman huono asia, koska Procountor on näistä ohjelmistoista ainoa täysin sähköinen ohjelmisto ja sen puolesta edustaa vahvimpien ohjelmistojen tulevaisuutta. Käsittelen seuraavissa luvuissa vastauksista saamiani ohjelmistojen hyviä ja huonoja puolia.

6.1 Hyvät puolet

Ylivoimaisesti sähköisen taloushallinnon parhaimpina puolina vastaajat pitivät sitä, että laskut ovat helposti saatavilla ja ne tulevat saman tien kirjanpitoon. Ostolaskut pysyvät myös saatavilla eikä asiakas ehdi kadottamaan kuitteja minnekään. Kirjanpito pysyy ajan tasalla, mikä helpottaa kuukausittaista tekemistä, koska kirjanpitäjän ei tarvitse odottaa asiakkaan toimittamia kuitteja. Myös paperien ja kansioiden vähentyminen saa kehuja kirjanpitäjiltä.

ProMicron sähköistä myyntilaskujen laadintaa ja käsittelyä pidettiin todella hyvänä työkaluna. Asiakas pystyy itse laatimaan myyntilaskut ja ne ovat heti kirjanpitäjän tarkasteltavissa. Suurimpana hyötynä myyntilaskujen osalta pidettiin reskontran automaattista täsmäytymistä. Kirjanpitäjän ei tarvitse tehdä myyntien osalta pääsääntöisesti mitään muuta kuin tarkistaa myyntisaamisten saldo kuukauden lomassa. Perinteisessä kirjanpidossa kirjanpitäjän täytyi syöttää kaikki laskut ensin käsin reskontraan ja tämän jälkeen vielä kohdistaa suoritukset tiliotteelta oikeaan laskuun. Nyt tämä työvaihe jää kokonaan pois ja kirjanpitäjän työtaakka kevenee. Tämä vähentää myös virheiden mahdollisuutta, koska tuplakirjaukset jäävät pois.

Ostolaskujen sekä tiliotteiden suoritusten taakse tehtävät automaattitiliöinnit saavat useamman plusmerkkisen maininnan vastaajien papereissa. Vastaajat kertovat sähköisen taloushallinnon nopeuttavan kuukausittaista kirjanpitoa huomattavasti. Tämä

jättää kirjanpitäjälle aikaa myös muunlaiseen palveluun, mikä parantaa asiakaspalvelun laatua. Sähköisen arkiston käyttäminen koettiin helpoksi ja todella hyödylliseksi toiminnoksi. Jos laskuja tarvitsee jälkikäteen tarkistaa, onnistuu se helposti vaikkapa laskun numerolla tai asiakkaan nimellä haettuna.

Muutama vastaaja oli maininnut positiiviseksi asiaksi sen, että ohjelmistojen käyttö ei ollut ajasta ja paikasta riippuvaisia. Pilvipalveluna olevat ohjelmistot koetaan hyväksi asiaksi, koska niiden käyttöön ei tarvita muuta kuin internet-yhteydellä varustettu päätelaite. Myös se, että asiakas sekä kirjanpitäjä käyttävät samaa ohjelmistoa helpottaa asioiden hoitamista.

Procountorin käyttäjät kertoivat lähestulkoon täysin samoja vastauksia, kuin mitä muiden ohjelmistojen käyttäjät kertoivat. Paperiton ja ajan tasalla oleva kirjanpito mainitaan kaikissa kolmessa vastauksessa. Myös automatiikka sekä työn nopeutuminen saavat Procountorin käyttäjiltä maininnan. Laskut löytyvät helposti ja tämä oli helpottanut ainakin kaupan alalla työskentelevää yritystä, jossa ostohintojen tarkistaminen on jatkuvaa.

6.2 Huonot puolet

Myös sähköisten ohjelmistojen huonoista puolista vastaajat olivat samaa mieltä. Ohjelmistosta riippumatta ylivoimaisesti huonoimpana puolena pidettiin maksuvaikeuksissa olevien tai muuten vaan muistutuslaskuja saavat yritykset. Jos alkuperäinen lasku on ohjelmistossa avoimena, on kirjanpitäjän oltava tarkkana muistutuslaskujen kanssa, jotta laskut eivät kirjaudu tuplana kirjanpitoon. Maksuvaikeuksissa olevien yritysten osalta mainittiin myös se, että ProMicrossa ei maksuja pysty maksamaa osamaksulla. Jos asiakas maksaa laskut esimerkiksi kahdessa erässä, häviää lasku ProMicron ostovelkalistalta jo ensimmäisen maksun jälkeen. Tämän johdosta ProMicron ostovelkalistan vertaaminen kirjanpidon ostovelkalistaan on todella haastavaa. Mahdollisten virheiden etsimistä ja korjaamista pidettiin ongelmallisena ja aikaa vievänä, koska kahden ohjelmiston välillä liikkumista pidettiin aikaa vievänä ja tämän katsottiin vievän osan tehokkuudesta pois.

Vaikka asiakkaan ja kirjanpitäjän yhteisen ohjelmiston käyttöä pidettiin joissakin vastauksissa positiivisena asiana, löytyi vastauksista myös vasta väitteitä. Eritoten asiakkaan oikeuksia ohjelmiston käyttämiseen haluttiin rajata niin, että he eivät pääse tekemään mitään väärää. Joillain vastaajilla oli kokemuksia siitä, että asiakas oli pystynyt poistamaan jo kirjanpitoon siirrettyjä laskuja ja tällöin reskontran saldot eivät mitenkään voineet olla ajan tasalla. ProMicron kohdalla heikkoutena pidettiin myös sitä, että kir-

janpito-ohjelmistoon siirron jälkeen kaikki kirjaukset näkyvät nettokirjauksena. Tämä tuo turhaa sekaannusta ja vaikeuttaa asioiden korjaamista. Ohjelmistoja käyttävä asiakas vaikuttaa vastausten perusteella suuresti ohjelmiston toimivuuteen. Jos asiakas tekee kaiken oikein, helpottuu kirjanpidon tekeminen huomattavasti. Mutta jos asiakas on hiemankin välinpitämätön tai ei osaa käyttää ohjelmistoa, joutuu kirjanpitäjä selvittämään asioita todella paljon. Vanhemman sukupolven yrittäjien kohdalla tulee eteen se tosi asia, että tietokoneen käyttö saattaa olla haastavampaa ja tämä vaikuttaa suoraan ohjelmisto osaamiseen. Tämä saattaa vaatia kirjanpitäjältä hieman lisää aktiivisuutta ohjelmiston neuvonnan suhteen.

Procountorin osalta mainittiin suppeampi tilikartta, joka vaikeuttaa esimerkiksi eläkeläisten seuraamista huomattavasti. Myös osamaksu- sekä osakaslainojen seuraamista pidettiin hieman haastavana. Sähköisten ohjelmistojen perustaminen vaatii monien eri sopimusten tekemistä ja tämä tekee yritysten perustamisesta työlästä, koska kaikki eri osapuolet pitää ottaa huomioon. Procountorin maksujen päivitysaikataulujen vuoksi maksut eivät aina näy tilioitteella reaaliajassa ja tätä pidettiin negatiivisena asiana, koska tällöin pitää olla tietoinen mitä laskuja on menossa milläkin hetkellä maksuun. Procountor koettiin myös melko kankeaksi sekä kalliiksi ohjelmistoksi pienten yritysten käyttöön. Tätä väitettä tukee myös se asia, että ohjelmistossa ei pystytä tällä hetkellä tekemään toiminimen veroilmoitusta ollenkaan Palkanlaskenta puolta pidettiin kankeana ja sen ei uskottu soveltuvan vaikeampien palkkojen laskemiseen ollenkaan.

7 Kehitys tulevaisuudessa

7.1 Mahdollisuudet

Tämän päivän sähköisessä taloushallinnossa on kirjanpitäjän ja tilitoimiston kannalta todella paljon mahdollisuuksia niin työtapojen kuin liiketoiminnankin kehittämiseen. Toisaalta myös tutussa ja turvallisessa perinteisellä tavalla tuotetussa kirjanpidossa pysymisessä on omat hyvät puolensa. Sähköisen taloushallinnon käyttöönottoon vaikuttaa monet asiat ja erilaiset ihmiset arvostavat erilaisia asioita. Nämä pitäisi ottaa aina huomioon kun tilitoimistot harkitsevat sähköiseen taloushallintoon siirtymistä. (Helanto ym. 2013, 16.)

Sähköiseen taloushallintoon siirtyminen avaa tilitoimistoille uusia mahdollisuuksia sekä tarjoaa tilaisuuden kehittää palveluaan asiantuntijana olemisen suuntaan. Automaatio nopeuttaa työtaakkaa ja tuo tilitoimistoille mahdollisuuden myydä palvelua muunakin kuin pelkkänä tallennustyönä. Parantuneella tehokkuudella voidaan palvella useampia

asiakkaita samalla henkilömäärällä ja parantaa siten asiakaskannattavuutta. (Helanto ym. 2013, 16.)

Sähköinen taloushallinto on jo johtanut koko alan murrokseen ja tilitoimistoilla on mahdollista olla mukana kehittämässä alaa kokonaisuudessa. Sähköisen taloushallinnon käyttöönotto saattaa johtaa nopeaan kasvuun ja liiketoiminnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Samalla tilitoimistot ja ohjelmistoyritykset tekevät jokapäiväistä yhteistyötä keskenään. Yhteistyön seurauksena tilitoimistot saattavat päästä tekemään kehittämissuhteita tuleviin ohjelmistopäivityksiin. (Helanto ym. 2013, 16.)

Ohjelmistokäyttäjän ja ohjelmistoyrityksen välisestä yhteistyöstä konkreettisen esimerkin tarjoaa Procounor International Oy:ssä työskentelevälle Henri Iivosen tehty haastattelu. Iivonen kertoi Procounorin toteuttavan tuotekehitystään pääsääntöisesti asiakkailta tulevien palautteiden pohjalta. Asiakkailta saatuja palautteita arvioidaan jatkuvasti ja jos palaute on yleistettävissä sekä siitä on hyötyä useammalle kuin yhdelle asiakkaalle, se lisätään kehityskohteeksi. Tästä esimerkkinä Iivonen käytti konserniyhdistelytoimintaa, joka tuotiin markkinoille syksyllä 2014. Asiakas oli esittänyt Procounorille toiveen konserniyhdistelystä ja Procounorin kehitystiimi oli todennut kehitysidean yleishyödylliseksi, joka helpottaisi myös muita asiakkaita. Tämän jälkeen idea toteutettiin ja kaupallistettiin syksyn aikana.

Yhtenä sähköisen taloushallinnon kehitysmahdollisuutena on alan opiskelijoiden mahdollinen kiinnostus kirjanpitäjän työtä kohtaan. Tähän mennessä nuorille työntekijöille on jäänyt kirjanpitäjän ammatista kuva tylsänä ja puuduttavana papereiden selaamisena. Työnkuvan muuttuessa enemmänkin asiantuntijan suuntaan, on myös kirjanpidon myyminen opiskelijoille helpompaa (Helanto ym. 2013, 16). Tästä parhaana esimerkkinä voidaan pitää allekirjoittanutta. Myös minulla oli kuva tylsästä ja puuduttavasta ammatista, mutta ne mielikuvat katosivat jo ensimmäisten viikkojen aikana.

7.2 Uhat

Vaikka sähköiseen taloushallintoon sisältyy todella paljon mahdollisuuksia, niin myös muutamia uhkia on. Osa tilitoimistoista on perustanut laskutuksena tuntiperusteiseen hinnoitteluun. Työn tehostuessa saattaa tuntihinnoittelu jäädä tilitoimiston kannalta kannattamattomaksi ja tähän pitäisikin löytää molempia osapuolia hyödyttävä ratkaisu. Myös ohjelmistotoimittajaa valittaessa pitää tilitoimistojen mieltä tarkkaan mikä olisi oikea ratkaisu. Ohjelmiston pitää soveltua lähestulkoon kaikille tilitoimiston asiakkaille, jotta siitä saadaan kaikki hyöty irti. Myös ohjelmiston hinnoittelu pitää olla kaikkia osa-

puolia hyödyttävää. Tilitoimistojen ja sähköiseen taloushallintoon liittyvien sidosryhmien, kuten ohjelmistotoimittajien sekä pankkien pitäisi aina muistaa, että asiakas on heidän kaikkien asiakas. Mitä sujuvammin kaikki saadaan toimimaan, sitä tyytyväisempi asiakas on kaikkiin osapuoliin. Tällä hetkellä esimerkiksi pankkien kanssa käytävä yhteistyö tuntuu välillä olevan todella haastavaa ja sitä yhteistyötä olisi hyvä kehittää. (Helanto ym. 2013, 16.)

Yhtenä uhkana ja samalla myös mahdollisuutena voidaan pitää vanhemman sukupolven yrityksiä. Heille sähköisen taloushallinnon myyminen saattaa olla haastavaa, koska he ovat tottuneet tekemään asiat tietyllä tavalla sekä saattavat vieroksua tietokoneen käyttöä. Tämä asettaa haasteen sähköisen taloushallinnon leviämiselle, vaikka tietokoneiden käyttö onkin yleistynyt myös kokeneemman yrittäjäsukupolven puolella. Jos tämä kohderyhmä saadaan mukaan sähköisen taloushallinnon käyttöön, saadaan palvelut todennäköisesti myytyä myös kaikille muille kohderyhmille.

Myös hinnoittelua voidaan pitää yhtenä ongelmakohtana, muutenkin kuin kannattavuuden osalta. Perinteisessä kirjanpidossa yrittäjät ovat maksaneet pelkästään tilitoimistolle papereiden tallentamisesta. Sähköisessä taloushallinnossa mukaan tulevat yleensä myös ohjelmistoyrityksille maksettavat korvaukset. Kun myös tilitoimistomaksut pysyvät edelleen mukana, on yrittäjille pystyttävä myymään miksi maksaa molemmista asioista. Yrittäjät eivät välttämättä ajattele paperien käsittelyä ja maksujen maksamista niinkään työnä, vaan välttämättömänä pahana. Näin he eivät välttämättä osaa miettiä ohjelmiston käyttöä helpotuksena omaan taakkaan, vaikka se sitä konkreettisesti onkin. Tässä onkin haastetta ihan jokaiselle sähköisen taloushallinnon parissa työskentelevälle myyntihenkilölle tai kirjanpitäjälle. Mitä paremmin sähköisyyttä osataan hyödyntää, sitä enemmän kaikki osapuolet hyötyvät.

8 Yhteenveto

8.1 Johtopäätökset ja ehdotukset jatkotutkimuksista

Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää sähköisen taloushallinnon mahdollisuuksia ja heikkouksia kirjanpitäjän näkökulmasta. Lisäksi tarkoituksena oli tutkia millä tavoin sähköisestä taloushallinnosta saadaan paras mahdollinen hyöty kirjanpidon tekemiseen. Otin selvää sähköisen taloushallinnon kehityksestä nykypäivään sekä esittelin sähköisen taloushallinnon perustoiminnot. Tutkin kolmea erilaista sähköisen taloushallinnon ohjelmistoa sekä tutustuin erilaisiin sähköisyyden apuvälineisiin, joiden tarkoi-

tuksena on tehdä kirjanpidosta sekä kuittien toimittamisesta mahdollisimman vaivatonta, niin yrittäjälle kuin myös kirjanpitäjälle. Toteutin myös kyselytutkimuksen työpaikkani ammattilaisilla ja selvitin heidän mielipiteitä sähköisyyden hyvistä sekä huonoista puolia. Kokonaisuudessa sähköinen taloushallinto on jo muuttanut, ja tulee vieläkin muuttamaan, koko taloushallinto alan peruskäytäntöjä kirjanpitäjää helpottavaan suuntaan. Kirjanpitäjän ammatti on muuttamassa perinteisestä tallentajasta enemmänkin asiantuntijan suuntaan.

Kokonaisuudessa sähköisestä taloushallinnosta on hyötyä niin yrittäjälle kuin kirjanpitäjällekin. Yrittäjä voi parhaassa tapauksessa saada kaikki laskut sekä käteiskuitit suoraan taloushallinnon ohjelmistoon, jolloin ne ovat aina tallessa sekä kirjanpitäjän saatavilla. Koska myynti- ja ostolaskut tulevat suoraan ohjelmistoon, jää taloushallinnosta pois turhia tuplakirjauksia, kun laskut kirjataan vain kerran yhteen ja samaan ohjelmistoon. Tämä parantaa kirjanpitäjän ja tilitoimistojen tehokkuutta sekä jättää kirjanpitäjälle aikaa myös muuhun työhön. Tämä tuo tilitoimistoille täysin uudenlaisia ansaitsemismahdollisuuksia, koska kirjanpidon ohessa voidaan myydä muitakin palveluita, kuten kannattavuus- tai kassavirtalaskelmia.

Kirjanpitäjän kannalta hieman ongelmallisena asiana voidaan pitää sähköisen taloushallinnon ohjelmistojen opettelua. Tällä hetkellä kirjanpitäjien ikäkeskiarvo on vielä melko korkea, joten uusien ohjelmistojen opettelu on heille huomattavasti haastavampaa kuin mitä se on uuden sukupolven kirjanpitäjille. Sama koskee myös yrittäjäsukupolvia. Vanhemman sukupolven yrittäjät ovat tottuneet saamaan laskut paperilla, joten heille sähköistä taloushallintoa on huomattavasti vaikeampi saada käyttöön, kuin mitä se on uusien yrittäjien kanssa. Kirjanpitäjän kannalta ongelmalliseksi saattaa tulla myös se, että sähköisen taloushallinnon käytön aloittanut yrittäjä ei osakaan kunnolla käyttää ohjelmistoa. Tällöin on suuri vaara siihen, että yrittäjä sotkee koko yrityksen taloushallinnon pahanpäiväisesti ja kirjanpitäjällä kuluu pitkä tovi virheiden selvittelyyn. Tämä tuli esille alan ammattilaisille tehdystä kyselystä luvussa 6.

Samalla sähköisen taloushallinnon kehitystä voidaan pitää myös positiivisena asiana alan työmarkkinoita mietittäessä. Nuorille taloushallintoalan opiskelijoille on huomattavasti helpompaa suositella kirjanpitäjän ammattia, mikäli heidän käsitys työstä on muutenkin kuin papereita järjestelevä tiliointikone. Kouluissa pitäisi huomattavasti enemmän korostaa sähköisen taloushallinnon tuomia hyviä puolia ja saada vierailijoiksi uusia nuoremman sukupolven kirjanpitäjiä.

Myös ohjelmistoilla on suuri vaikutus kirjanpitäjän työhön, kuten toteuttamani kyselyn vastauksista hyvin selviää. Markkinoilla on edelleen pilvipalveluna toimivia ohjelmistoja, joiden kirjanpito hoidetaan jossain toisessa ohjelmistossa. Tämä saattaa tuottaa ongelmia, koska ohjelmistojen välisten siirtojen jälkeen esimerkiksi reskontrat saattavat erottaa. Tämän selvittäminen saattaa pahimmassa tapauksessa viedä kirjanpitäjältä useita työtunteja. Onneksi uudet taloushallinnon ohjelmistot ovat lähestulkoon aina yhteen ympäristöön sijoituvia ja poistavat tämän ongelman kokonaan. Ohjelmistojen kehittämisellä on jatkossakin suuri vaikutus alan kehitykseen. Tällä hetkellä suurin osa sähköisistä ohjelmistoista on suunnattu isommille yrityksille niin ominaisuuksien kuin myös hinnoittelun osalta. Myös tähän on todennäköisesti tulossa muutos tulevaisuudessa ja ohjelmistoyritykset kehittävät ohjelmistoja myös pienten yritysten tarpeisiin.

Suomessa taloushallinnon täyttä automatisointia vaikeuttavat monet arvonlisäveroprosentit. Ostolaskut pystytään tiliöimään automaattisesti esimerkiksi laskun lähettäjän tai viitenumeron kautta, mutta kirjanpitäjän on lähestulkoon pakko tarkistaa tiliöinnit vielä erikseen, koska laskulla saattaa olla monta eri arvonlisäveroa. Ohjelmistot eivät vielä osaa kunnolla erotella eri arvonlisäveroja ja sen vuoksi automaattitiliöinnit eivät aina mene oikein. Tämä aiheuttaa vielä kirjanpitäjille päänvaivaa ja automaattitiliöintiin luottaminen ei olekaan vielä kovin korkealla tasolla. Jos ohjelmistoyritykset pystyvät ratkaisemaan tämän ongelman, helpottaa se kirjanpitäjän työtä entisestään. Myös kaikki taloushallinnon apuvälineet sekä ohjelmistot, kuten eTasku ja Basware Pay, tulevat helpottamaan kirjanpitäjän työtä jatkossa. Uskonkin Basware Pay:n kohoavan tulevaisuudessa todella suureksi apuvälineeksi, josta tulee olemaan hyötyä niin yrittäjille kuin myös kirjanpitäjille.

Tulevaisuuden kannalta näen sähköisen taloushallinnon oikeastaan pelkästään positiivisena asiana. Kirjanpitäjien ohjelmisto-osaaminen kehittyy jatkuvasti, mikä helpottaa päivittäistä tekemistä huomattavasti. Myös ohjelmistojen kehittyminen tulee auttamaan kirjanpidon sekä taloushallinnon automatisoimisessa. Kirjanpitäjien sekä yrittäjä sukupolvien ikääntyminen tulee vaikuttamaan sähköisen taloushallinnon leviämiseen positiivisella tavalla. Tämä tulee avaamaan työpaikkoja uusille taloushallinnon opiskelijoille, joiden ohjelmisto osaaminen on jo valmiiksi huomattavasti korkeammalla tasolla. Tämän vuoksi näen sähköisen taloushallinnon tulevaisuuden kirjanpitoa suuresti helpottavana asiana, joka avaa ovia myös parempaan yritysosaamiseen ja samalla parempiin tuloksiin.

8.2 Opinnäytetyöprosessin arviointi

Opinnäytetyöprosessiin kokonaisuudessaan olen todella tyytyväinen. Aloitin työssä käytettävien aineistojen keräämisen keväällä 2014, mutta kirjoittamisen aloittaminen siirtyi elokuulle 2014. Kevät on kirjanpitäjän kannalta melko hektistä aikaa ja tämän vuoksi kirjoittamisen aloittaminen siirtyi elokuulle. Materiaalia keräsin mahdollisimman monipuolisista lähteistä. Pidin töissä kirjaa mahdollisista ongelmakohtista sekä mielenkiintoisista asioista. Näiden pohjalta pystyin hahmottelemaan viitekehityksen valmiiksi ja aloittamaan työn kirjoittamisen.

Viitekehityksen rakentamisen jälkeen materiaalin yhteen kokoaminen oli huomattavasti helpompaa kuin mitä se olisi ilman valmista kehystä. Alan tuoreuden takia materiaalia ei ole kovinkaan paljoa tarjolla, joten lähteiden keräämisessä piti olla todella aktiivinen. Sähköinen taloushallinto on muuttunut viime vuosina niin paljon, että jo kolme vuotta vanha materiaali saattoi olla jo vanhaa tietoa. Tämän vuoksi erilaisia kirjalähteitä ei ole kuin muutama. Halusin lähteiden olevan mahdollisimman tuoreita ja sen vuoksi lähteiden määrä saattoi jäädä hieman vähäisemmäksi kuin mitä se saattaisi muuten olla. Valitsin lähteet mieluummin laadun kuin määrän sijasta. Tutkimuksen tulokset perustuvat viitekehityksessä esitettyihin asioihin ja mielestäni opinnäytetyön teoreettinen viitekehitys antaa perustiedot myös aiheesta tietämättömälle lukijalle. Kokonaisuudessa työ palvelee kuitenkin paremmin alaan jo ennestään tutustunutta lukijaa.

Tutkimuksen tulokset perustuvat viitekehityksen lisäksi teettämästäni kyselystä saatuihin vastauksiin sekä omiin mielipiteisiin. Kyselyn vastaukset vahvistivat omia mielipiteitäni aiheesta ja näin ollen tekivät omista mietteistä entistä vahvempia. Tämä nostaa esille kysymyksen olisiko johtopäätökset voineet olla erilaiset, jos kysely olisi tehty eri yrityksen työntekijöille.

8.3 Luotettavuus ja pätevyys

Tutkimuksessa todella tärkeässä roolissa ovat reliabiliteetti eli tutkimuksen luotettavuus sekä validiteetti eli tutkimuksen pätevyys (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Reliabiliteettia pohdittaessa tulee eteen kysymys tutkimustulosten toistettavuudesta, eli pystyykö aihetta seuraavaksi tutkiva saamaan samat tulokset kuin mitä itse sain aikaan. Validiteettia arvioitaessa on taas otettava huomioon se, että onko tutkimuksessa pystytty tutkimaan juuri sitä, mitä oli tarkoituskin tutkia. (Järvenpää 2006.)

Olen käyttänyt työssäni erilaisia lähteitä niin kirjallisuudesta kuin myös internetistä. Lisäksi olen käyttänyt yritysten omia esitteitä hyväkseni ja hakenut niistä oikeaa ja luotet-

tavaa tietoa. Olen viitannut kaikkiin käyttämiini lähteisiin ja ne löytyvät myös lähdeluettelosta. Lähteitä valittaessa olen ollut todella tarkka siitä, että tieto on varmasti ajankohtaista sekä oikeaa. Aiheen luonne vaatii lähteiden olevan ajankohtaisia, koska sähköinen taloushallinto on kehittynyt muutaman viime vuoden aikana kiivaalla tahdilla. Näin ollen jo kolme vuotta vanha tieto saattaa olla väärää tietoa. Internetlähteistä olen käyttänyt vain varmasti oikeita ja luotettavia lähteitä, kuten yritysten internetsivuja sekä alan toimijojen sivuja.

Olen ainakin omasta mielestäni täyttänyt luotettavuuden ja pätevyyden kriteerit lähteiden osalta. Työni johtopäätökset eivät ole ristiriidassa viitekehyksessä esitettyjen tietojen kanssa ja näin ollen myös muut aihetta tutkivat pystyisivät saamaan samanlaisia johtopäätöksiä. Erilaisia näkökulmia saattaisi aiheeseen löytyä, mikäli kyselyt tehtäisiin eri yritysten ammattilaisille. Kysely kuvastaa vain yhden toimiston mielipiteitä sekä kertoo mielipiteitä vain muutamasta ohjelmistosta. Tämän johdosta aihetta tulevaisuudessa tutkiva saattaa saada hieman erilaisia johtopäätöksiä kuin mitä minä olen saanut. Myös sähköisyyden kehitys tulevaisuudessa tulee vaikuttamaan tulevaisuudessa tehtäviin tutkimuksiin sekä saataviin johtopäätöksiin suuresti. Uskon silti, että suuremmissa kuvassa johtopäätökset olisivat melko samankaltaisia omien mielipiteideni kanssa.

Lähteet

Accountor 2014. PRO Taloushallintoprosessi. Sähköinen esite.

Accountor 2014. ProMicro esittely. Sähköinen esite.

Basware 2008. eOffice, Tehokkuutta osto- ja matkalaskujen sähköiseen käsittelyyn sekä arkistointiin. Sähköinen esite. <http://www.movaco.fi/files/basware-eoffice.pdf>.

eTasku 2014. Mobiilia kuittiskannausta kehittävä eTasku saa kasvua tukevan sijoituksen ProCountorilta. Verkkouutinen. http://www.etasku.fi/kasvua_tukeva_sijoitus_procountorilta. Luettu 25.8.2014.

Finanssialan Keskusliitto 2013. Yritysten verkkolaskutuksen ja suoravelotuksen käyttö. Verkkokyselyjen tuloksia. http://www.fkl.fi/teemasivut/sepa/tutkimustietoa/Dokumentit/Verkkolaskubarometri_6-2013.pdf. Luettu 14.9.2014.

Fredman, Janne 2014. Tosite Digitaalisessa Maailmassa. Tilisanomat 4/2014. 30-33.

Helanto, Leena & Kaisaniemi, Tanja & Koskinen, Krista & Kuntola, Katja & Siivola, Mikko 2013. Taloushallinto.NYT. ProCountor International Oy. Helsinki.

Herrala, Olli 2014. Baswaren Tihilä: Mastercard kuvio tuottaa hyvin. Verkkouutinen. Julkaistu 16.9.2014. <http://www.kauppalehti.fi/etusivu/baswaren+tihila+mastercard-kuvio+tuottaa+hyvin/201409698697>. Luettu 6.10.2014.

Iivonen, Henri 2014. Partner Manager. Procountor International Oy. Espoo. Haastattelu 19.9.2014.

Järvenpää, Eila 2006. Laadullinen tutkimus. Teknillinen korkeakoulu. Julkaistu 2.2.2006. <Http://www.cs.tut.fi/~ihtesem/k2007/materiaali/luento4.pdf>. Luettu 11.10.2014.

KauppakamariTieto 2014. Sähköinen arkistointi. Onlinekansio. http://cc-kauppakamaritieto.fi/onlinekansiot/KIR.jsp?id=KIR_A_8_ID0EJC&subsession=5. Luettu 30.9.2014.

Keränen, Tommi 2014. eTasku. Sähköinen esite.

Kontkanen, Erkki 2011. Pankkitoiminnan käsikirja. 3 uudistettu painos. Finva.

Lahti, Sanna & Salminen, Tero 2014. Digitaalinen Taloushallinto. Sanoma Pro Oy, Helsinki

Neste Oil 2014. Neste Oil yrityskortti. <http://www.neste.fi/artikkeli.aspx?path=2589%2C2655%2C2710%2C2821%2C2703%2C2924>. Luettu 5.10.2014.

Paltamo, Jyri 2014. Miten hyödyn verkkolaskutuksesta. Verkkootikkeli. Julkaistu 1.4.2014. <http://tiliduunari.palvelut.uusisuomi.fi/tag/sahkoinen-taloushallinto/>. Luettu 1.1.2014.

ProCountor 2013. ProCountor & sähköinen taloushallinto. Sähköinen esite.

Procountor 2014. Ohjelmisto. <http://www.procountor.com/ohjelmisto/>. Luettu 6.10.2014.

Procountor 2014. Procountor Myynti – laskutusohjelma netissä.
<http://www.procountor.com/ohjelmisto/procountor-myynti/>. Luettu 6.10.2014.

Procountor 2014. Procountor Osto – sähköiset ostolaskut.
<http://www.procountor.com/ohjelmisto/procountor-osto/>. Luettu 6.10.2014.

Procountor 2014. Procountor Tallennus.
<http://www.procountor.com/ohjelmisto/procountor-tallennus/>. Luettu 6.10.2014.

Procountor 2014. Procountor Taloushallinto – kattava sähköinen taloushallinto.
<http://www.procountor.com/ohjelmisto/procountor-taloushallinto/>. Luettu 6.10.2014.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006. Tutkimuksen luotettavuus ja arviointi. KvaliMOTV. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3.html. Luettu 10.10.2014.

S-Business 2014. Miksi S-Business-kortti?. Verkkouutinen. <https://www.s-business.fi/fi/s-business>. Luettu 1.9.2014.

ST1 2014. ST1 Yrityskortti – kortti jolla sopii yrittää. <http://www.st1.fi/kortit/yrityskortti>. Luettu 5.10.2014.

Suomen Taloushallintoliitto Ry 2014. Taloushallinnon toimenkuvat murroksessa: Taloushallinnon erikoisammattitutkinnon tulisi pysyä mukana alan muutoksessa. Verkkouutinen. <http://www.taloushallintoliitto.fi/?x1745=1774944>. Luettu 10.9.2014.

Suomen Yrittäjät 2014. Sähköinen taloushallinto. Verkkouutinen.
<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/sahkoinentaloushallinto/>. Luettu 14.9.2014.

Tahkola, Harri 2014. Verkkolasku on avain sähköiseen taloushallintoon. Verkkouutinen. Julkaisupäivä ei tiedossa.
http://www.taloushallintoliitto.fi/@Bin/9825/Verkkolasku_on_avain_web.pdf. Luettu 1.10.2014.

Tampereen Kauppakamari lehti 2002. Pk-yritysten taloushallinto sähköistyy parissa vuodessa. Numero 3.
<http://www.tampereenkauppakamarilehti.fi/Arkisto/Lehtiarkisto/2002/3-02/sahko.html>. Luettu 16.8.2014.

Teboil 2014. Teboil yrityskortti. <http://www.teboil.fi/kortit/teboil-yrityskortti/>. Luettu 5.10.2014.

Virtanen, Sofia 2014. Korkea aika opetella IBAN – perinteiset tilinumerot lakkaavat toimimasta elokuun alussa. Verkkouutinen. Julkaistu 2.6.2014.
<http://www.tekniikkatalous.fi/talous/korkea+aika+opetella+iban+ndash+perinteiset+tilinumerot+lakkaavat+toimimasta+elokuun+alussa/a991110>. Luettu 14.10.2014.

YLEISOHJE kirjanpidon menetelmistä ja aineistosta 1.2.2011/2.3. Edilex
<http://www.edilex.fi/kilaohje/kirjanpito>. Luettu 25.8.2014.

Kysely sähköisiä taloushallinnon ohjelmistoja käyttäville kirjanpitäjille:

1. Mitä sähköistä taloushallinnon ohjelmistoa olet työssäsi käyttänyt? (Rastita oikea vaihtoehto)

- ProCountor _____
- eOffice _____
- ProMicro _____
- Joku muu, mikä _____

2. Mitä hyviä puolia olet sähköisiä ohjelmistoja käyttäessä huomannut?

3. Mitä huonoja ja kehittämistä kaipaavia puolia olet sähköisissä ohjelmistoissa huomannut?

Kysely sähköisen taloushallinto järjestelmäyrityksen edustajalle:

1. Kuka olette?
2. Missä yrityksessä työskentelet?
3. Missä tehtävässä yrityksessä työskentelet?
4. Mitkä ovat yrityksenne sähköisen järjestelmän hyviä puolia?
5. Oletteko saanut asiakaspalautteena järjestelmän kehittämiskohteita? Jos olette, niin mitä?
6. Mihin suuntaan haluatte järjestelmänne tulevaisuudessa kehittää?

